

IMF'ye AÇLIĞA VE ZULME KARŞI ÇÖZÜM

Bağımsız
Demokratik Türkiye
İçin

HALK ANAYASASI
Taslağı

Haklar ve Özgürlükler Platformu

2. Basım

***IMF'YE
AÇLIĞA VE
ZULME KARŞI
ÇÖZÜM;***

**BAĞIMSIZ DEMOKRATİK
TÜRKİYE İÇİN**

HALK ANAYASASI
Taslağı

2. Basım

**Haklar ve Özgürlükler
Platformu**

Tarih: Haziran 2001

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKI İÇİN SUNUŞ.....	5
SUNUŞ.....	9
DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ ANAYASA TASLAĞI ÖZÜ VE ANLAMI	17
BÖLÜM 1: DEVLETİN VE İKTİDARIN NİTELİĞİ	19
BÖLÜM 2: ULUSLAR, ÜLKELER ARASI İLİŞKİLER VE BAĞIMSIZLIK	21
BÖLÜM 3: DEMOKRASİ VE HALKIN YÖNETİME KATILIMI	24
BÖLÜM 4: ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI VE KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ	28
BÖLÜM 5: HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER	30
- Yaşama Hakkı	
- İşkence İnsanlık Suçudur	
- Kişi Sanık Da Olsa Dokunulmazlıkları Vardır	
- İnanç Özgürlüğü	
- Düşünce Ve Basın Özgürlüğü	
- Irkçılık İnsanlık Suçudur	
- Örgütlenme, Toplanma ve Gösteri Özgürlüğü	
- Kadınlar, Aile ve Çocuklar	
- Tüm Emekçiler Çalışma, Geçim ve Örgütlenme Güvencesine Sa- hiptirler	
- Eğitim ve Bilim Halk İçindir	
- Sağlık, Konut, Ulaşım	
- Kültür, Sanat	

- Çevre
- Spor
- İltica Hakkı
- Şehitler ve Şehit Aileleri
- Demokratik Halk Cumhuriyeti Vatandaşlarının Asli Görevi

BÖLÜM 6: EKONOMİ49

- Emperyalizmin ve Tekellerin Ekonomik Egemenliğine İzin Verilmez
- Kırsal Alanda Toprak Ağalarının Ekonomik ve Siyasi Egemenliğine Son Verilecektir

BÖLÜM 7: YASAMA53

BÖLÜM 8: YÜRÜTME57

BÖLÜM 9: YEREL YÖNETİMLER60

BÖLÜM 10: ADALET VE YARGI63

**BÖLÜM 11: ULUSAL SAVUNMA VE İÇ GÜVENLİK;
HALK ORDUSU VE POLİS**.....66

BÖLÜM 12: GEÇİCİ HÜKÜMLER.....69

İKİNCİ BASKI İÇİN SUNUŞ

Kriz var... Sorunlarımız çığ gibi...
Taleplerimiz var... Bize kulak veren yok.
Üstelik, sırtımıza yeni yükler bindirmek istiyorlar.
Krizlerin yükünü omuzlamak istemeyip direnenleri, zulümle sindirmek istiyorlar.
Kriz ekonomik değil siyasidir.
Kriz devletin mekanizmasındadır, sistemdedir.
Kriz artarak, eksilerek sürekli vardır. Ve bu sistemde hiçbir reçete bu krizi gideremez.

Ama, hiçbir dert, dermansız değildir.
Hiçbir gece sabahsız değildir.
Çözüm var.

Halk Anayasası Taslağı, ilk olarak 1997 Nisan'ında yayınlandı.

Bu anayasa, ülkemizdeki onlarca yıllık mücadelenin ürünüydü. Bu anayasa, ülkemizin ve halkımızın karşı karşıya bulunduğu tüm sorunları çözmeyi hedefleyen bir bakış açısıyla oluşmuştu.

Halkın sorunlarının çözümü için ortaya konulan temel şart, halkın iktidarıydı.

Aradan dört yıl geçti.

Yeni seçimler yaşadık. Birbiri peşisıra yeni hükümetler

kuruldu. IMF'den TÜSİAD'a, düzen partilerinden reformist partilere kadar değişik çevreler tarafından programlar, paketler sunuldu.

Ve dört yılın sonunda yaşanan kriz, herkese bir kez daha gösterdi ki;

ÜLKEMİZİN, HALKIMIZIN SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ BU DÜZEN İÇİNDE MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Halk Anayasası Taslağı'nı yeniden güncelleştiren, onun yeniden tüm halkın görüş ve değerlendirmesine sunulmasını gerekli ve önemli hale getiren de işte bu koşullardır.

ÜLKEMİZ SÖMÜRGE; Ülkemizi IMF'nin yönettiği konusunda kimsenin kuşkusunu yok artık. Soframızdaki ekmeğe, alacağımız maaşa, ekeceğimiz ürüne, bineceğimiz otobüsün bilet fiyatına kadar her şeyi IMF belirliyor. IMF istedi diye, özelleştirmeler adıyla ülke zenginliklerimiz tekellere peşkeş çekildi, yüzbinlerce emekçi işinden oldu. Esnafın kepenklerini indirmek zorunda kaldı. İşçi, memur aldığı maaşla evinin kirasını ödeyemez, köylü topraktan karnını doyuramaz hale geldi.

BİZ AÇIZ; Yoksulluk artık bizim durumumuzu açıklamak için çok hafif kalıyor, açız. Açlık her türlü yozlaşmanın, ah-laksızlığın gelişmesine neden oluyor. Biz açken, bu ülkeyi yönetenler, zenginler kasalarını doldurmaya devam ediyorlar. Ve buna rağmen yine bizden fedakarlık istiyorlar. Biz fedakarlık göstereceğiz onların kasası dolacak. Çünkü yıllardır böyle oldu.

DÜZENDE ÇÖZÜM YOK; Bu düzen sürdüğü müddetçe, hangi parti, hangi koalisyon iktidara gelirse gelsin farklı olmayacaktır. Çünkü bu partilerin hiçbiri IMF'ye karşı de-

ğildir. Hiçbiri emperyalizme ve oligarşiye karşı değildir. Hiçbiri yoksulların yanında değildir. Hiçbiri ülkemizin bağımsız olmasından yana değildir. Hepsi zenginlerin, patronların sözlerini dinler, onların çıkarlarını korurlar.

IMF programlarının biri iflas ediyor, milyonlarca insanımızı aç ve işsiz bırakıyor, sonra yenisini piyasaya sürüyorlar, adına “ulusal program” diyorlar. Onyıllardır halkımızı böyle soyuyor, ülkemizi böyle bağımlılaştırıyorlar. Amerika ve IMF’nin atadığı bakanla “milli kurtuluş savaşı” ilan ediyorlar. Ulusal dedikleri programın da her satırı IMF’nin onayı ile hazırlanıyor. Amerika’dan “kurtuluş savaşı” yönetiliyor. IMF’ye teslimiyetin, köleleşmenin adı, “**başka çaremiz yok**” oluyor.

BAŞKA ÇAREMİZ VAR!

Kimi, “**çare**” diye “**erken seçim**” diyor.

Kimi, A partisini sırtımızdan atıp, B partisini sırtımıza bindirelim diyor.

Kimi, “**çare**”, **Avrupa Birliği** diyor.

Kimi, IMF’ye karşı olduğunu söyleyip, “**Emek Programı**” hazırlıyor. Ama, program içinde, soygunun, talanın kaynağı olan bu düzenin değişmesine ilişkin tek bir satır geçmiyor. Egemenlere akıl veren bir programın yoksul halkın, emekçilerin sorunlarını çözmesi mümkün mü?

Bu düzenin değişmesini öngörmeyen, IMF ile, emperyalistlerle tüm bağımlılık anlaşmalarının yırtılıp atılmasını, bağımsızlığı savunmayan hiçbir program emekçilerin, halkın çıkarlarını temsil edemez.

Bir ülkede, IMF varsa, Amerika varsa, NATO varsa, işbirlikçi hükümetler, işbirlikçi tekeller varsa, zulüm ve yoksul-

luk da olacaktır.

Bu düzenin **kökten değişmesinden başka** hiçbir çare yoktur. Ne yapılacak reformlar, ne hak kısıntıları, yoksulluğumuza, işsizliğe çare olamaz, bağımsız bir ülkeyi yaratamaz. Çünkü sorun düzenin kendisindedir. Açlığı, yoksulluğu, işsizliği, bağımlılığı, IMF'ye teslimiyeti ve zulmü yaratan bu düzendir.

Bu düzen değişmedikçe, halkın yoksulluğu son bulmayacağı gibi, halkın hiçbir hak ve hürriyeti olmayacaktır. Ne Avrupa Birliği, ne de başka bir emperyalist, ülkemize demokrasi getiremez. Onlar sadece çıkarlarını düşünürler. Halk olarak, demokrasiyi de, hürriyeti de biz kazanmak zorundayız.

Çare var. Çözüm var.

Çare, Bağımsız ve Demokratik Türkiye'dir.

Halk Anayasası Taslağı, böyle bir Türkiye'nin resmini çiziyor.

Bu tablo, kendiliğinden gerçekleşmez.

Bu tabloyu gerçekleştirecek olan **HALK**'tır.

Bağımsızlığımızın önündeki engel emperyalizm, demokrasinin önündeki engel, faşizmdir.

Halk kendi anayasasını uygulayabileceği bir ülke yaratmak için bunlardan kurtulmak zorundadır.

Açlığımıza, işsizliğe, ülkemizi IMF'nin ve onun atadığı bakanların. IMF'nin emir kulu iktidarların yönetmesine son vermek zorundayız.

Bu ülke, bu topraklar üzerinde yaşayan, emeğiyle geçinen, Anadolu topraklarına alınterini, kanını dökenlerindir. Ülkemize, geleceğimize sahip çıkmak için mücadele etmek zorundayız.

SUNUŞ:

Demokratik Bir Halk Cumhuriyeti'nin anayasası olarak düşünülüp tasarlanmış olan HALK ANAYASASI Taslağı, halklarımızın yüzyıllardır sürdürdüğü bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde sağlam bir basamak olması, çeşitli milliyetlerden, inançlardan, mesleklerden tüm halkı birleştiren bir rol üstlenmesi dileğiyle tüm kamuoyuna sunuyoruz.

İŞÇİLER, MEMURLAR, KÖYLÜLER, ESNAFLAR, ÖĞRENCİLER, İŞSİZLER, EMEKLİLER, AYDINLAR, SANATÇILAR, DOKTORLAR, MÜHENDİSLER, HUKUKÇULAR; Tüm mesleklerden bu ülkenin gelişimi için alınterini, beyin gücünü ortaya koyanlar;

TÜRK, KÜRT, ARAP, LAZ, GÜRCÜ, ÇERKES, BOŞNAK; Tüm ulus ve milliyetlerden insanlarımız;

SÜNNİ, ALEVİ, GAYRİ-MÜSLİM; Tüm inançlardan insanlarımız;

KADIN, ERKEK, GENÇ, YAŞLI, ÇOCUK; Tüm yaşlardan insanlarımız;

İktidarlarının başarısını öldürdükleri genç insanlarımızın sayı-

sıyla ölçen; yurtdışında uyuşturucu kaçakçılığıyla, yurtçinde kontrgerillasıyla ünlene; iktidar güçlerinin en tepedekinden en alttakine kadar yolsuzluklara bulaştığı; insan hakları ihlallerinin her konuda ve her biçimde rekor düzeyde seyrettiği; köylerimizin yakıldığı; ulusal onurumuzun ve insanlık onurumuzun ayaklar altına alındığı; kah dilimizin, kah düşüncemizin, gazetelerimizin kitaplarımızın yasaklandığı; milyonlarca insanımızın işsiz bırakıldığı; evlerimizin başlarımıza yıkıldığı; azgınca bir somürünün sürdüğü; gelir dağılımındaki uçurumun her geçen gün biraz daha büyüdüğü bir ülkede yaşıyoruz.

SUSURLUK'ta herkes gördü ki, yıllardır bu ülkeyi yönetenler, meclise, orduya, polise çöreklenmiş patronlar, ağalar, mafyacılar, uyuşturucu kaçakçıları, faşist katillerdir. Herkes gördü ki, "Huzur ve istikrar" diye bizden hep fedakarlık isteyenler, yaptıkları her pisiği, zamları ve katliamları vatan, millet için diye açıklayanlar, Susurluktaki çetelerdir; her şey kendi çıkarları, bu aşğılık düzenin sürmesi içindir. Ve yine herkes gördü ki, Susurluktaki çetenin ucu MGK'ya, Meclise, her yere uzanmaktadır. Susurluktaki devlettir. Görüldü ki, çeteler tarafından yönetilen bir ülkede yaşıyoruz.

MECLİSLERİN DEĞİL, KONTRGERİLLA ÇETELERİNİN YÖNETTİĞİ BİR ÜLKENİN HALKI DURUMUNA GETİRİLDİK.

Oysa bu bizim isteğimiz, bizim tercihimiz değil. Böyle bir ülkenin değil, **bağımsız, demokratik, özgür, onurlu bir ülkenin halkı olmak istiyoruz.**

EĞER BUNU SİZ DE İSTİYORSANIZ ÇAĞRIMIZA KULAK VERMELİSİNİZ.

ÇAĞRIMIZ bağımsız bir ülke içindir.

ÇAĞRIMIZ demokratik bir ülke içindir.

ÇAĞRIMIZ özgür bir ülke içindir.

ÇAĞRIMIZ tüm uluslardan, azınlıklardan, inançlardan insanların hakları içindir.

Çağrımızı bir anayasa taslağıyla somutlayarak önünüze koyuyoruz. Bu anayasa BAĞIMSIZLIĞI, DEMOKRASİYİ, ULUSLARIN HAKLARINI ve TÜM HALKIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜ esas alan bir anayasadır.

Bu anayasaya sahip çıkmak, bu anayasa için mücadele etmek, bağımsız, demokratik bir ülke için mücadele etmek demektir.

NEDEN YENİ VE FARKLI BİR ANAYASA?

Her gün yaşadığımız ya da oturduğumuz sokakta, çalıştığımız işyerinde, televizyon ekranlarında tanık olduğumuz yüzlerce hatta binlerce sorunu burada tek tek sıralamayı gereksiz görüyoruz. Bunları aslında hepimiz biliyoruz. Çünkü bu sorunları yaşayan biziz. En belli başlılarını sayarsak; geçim sıkıntısını, yoksulluğu biz yaşıyoruz. İşsizliği biz yaşıyoruz. Sağlık, eğitim, başımızı sokacak bir ev... tekelci burjuvalar, patronlar için değil, bizim için sorun. Çocuğumuzu okutmak bizim için sorun. Ve ne kadar çalışsak, çabalasak da bu sorunları çözemiyoruz. Sürgünleri biz yaşıyoruz. Meydanlarda biz coplanıyoruz. Dağlarda, sokaklarda bizim evlatlarımız katlediliyor, hapishanelere atılıyor. Bizim köyümüz yakılıyor, biz yerimizden, yurdumuzdan oluyoruz. Bizim türkülerimiz yasaklanıyor. Bizim dilimiz yasaklanıyor. Bizim siyasi, dini inançlarımız hor görülüyor, karalanıyor veya istismar ediliyor. Enflasyon, zam-

lar bizim canımızı yakıyor. Holdinglerin, süpermarketlerin değil, esnafımızın içi kan ağlıyor. Aldatılan, vaadlerle oyalanan biziz.

Bu ülkedeki düzen, gelip geçen iktidarlar 75 yıldır sorunlarımıza çare olamadı. Bugün iktidar ya da muhalefet koltuğunda oturanlar da çare olmuyorlar, olmayacaklar. Olamazlar.

Onyıllardır bu ülkeyi zaten onlar yönetiyorlar. Ne yaptıkları ortada. Bunca yıl yönettikten sonra yarattıkları tabloda yalnız kan, gözyaşı ve yoksulluk vardır. Ülkeyi yönetenler aynı zamanda tüm sorunlarımızın da müsebbibi, yaratıcısıdır. Artık, Meclisten, meclisteki partilerden hiçbir sorunumuza, hiçbir çözüm bekleyemeyeceğimiz, beklesek de bulamayacağımız gün gibi aşikardır. **SORUNLARIMIZI BUNLAR ÇÖZEMEZ.**

12 Eylül askeri cuntasının hazırladığı 1982 Anayasası'na göre kurulmuş partilerle, bu anayasaya göre oluşturulmuş meclisle, bu anayasanın maddelerine göre düzenlenen yasama, yürütme, yargı mekanizmalarıyla, yani kısacası 1982 Anayasası'nın devletiyle hiçbir sorunumuz çözülemez.

SORUNLARIMIZI ÇÖZECEK ANAYASAYI KİM, NASIL YAPABİLİR?

BU DEFA KENDİ ANAYASAMIZI KENDİMİZ YAPALIM. Cumhuriyet tarihinden bu yana bu ülkeyi yönetmek için dört anayasa yürürlüğe konulmuştur. Onlarca kez bunlar üzerinde değişiklikler yapılmıştır. Bu anayasalardan hiçbirini biz yapmadık, yani **halk yapmadı**. Hepsini egemen olan sınıflar, burjuvazi, yani ülkeyi yönetenler yaptı. Yaptıklarının halk için, ülke için ne kadar yararlı olduğunu hep beraber yaşayarak görüyoruz.

Her yaptıkları yeni anayasa ile sorunlarımızı biraz daha ağırlaştırdılar, üzerimizdeki baskıları biraz daha yoğunlaştırdılar. Bol geldi dediler, sıkıldılar. Dar geldi dediler, patlattılar. VELHASIL ÜZERİMİZE UYAN BİR ANAYASAMIZ OLMADI. ÇÜNKÜ BU ANAYASALARIN TERZİSİ BİZ DEĞİLDİK. Hiçbir değişiklik bizim taleplerimiz doğrultusunda gerçekleşmedi. Biz yönetecek anayasayı bu defa biz yapalım.

Kuşku yok ki, böyle bir anayasayı kağıt üzerinde yapıp ortaya koymak önemli ama tek başına yetersizdir. Kağıt üzerinde kalan bir anayasa hiçbir derdimize çare olmaz. Yaptığımız anayasanın **mücadelesini vermek durumundayız**. Uygulanmasının koşullarını mücadelemizle yaratmak durumundayız.

Tüm kamuoyuna taslağını sunduğumuz böyle bir anayasayı ülkenin bugünkü yöneticileri elbette kabul etmezler. Çünkü biz bu anayasada ONLARIN DEĞİL, HALKIN YÖNETMESİNİ öngörüyoruz. Bu anayasada onların değil, geniş halk kitlelerinin çıkarları vardır. Buradaki tüm güvenceler halk içindir. Bu yüzden ki, böyle bir anayasa asla bize içinde bulunduğumuz sömürü düzeninin şu ya da bu kurumu tarafından bahşedilmez. KISACASI, BUNLARI BİZE VERMEYECEKLERDİR. ALMASINI BİLMELİYİZ.

Böyle bir anayasayı ne bugünkü mecliste, ne seçimle kabul ettiremeyiz. Hiçbir parti kabul etmez. Bakın dünyaya, bakın tarihimize. Halk aldığı hep mücadeleyle almıştır. Şeyh Bedreddin'lerden günümüze kadar uzanan ayaklanmalarda Anadolu insanının kanı hak için, adalet için, zalimlerin zulmüne son vermek için döküldü. Bağımsızlığımızı, emperyalist işgale karşı savaşarak kazandık. Ama sonra bağımsızlığa, özgürlüğe yeterince sahip çıkamadık. Savaşta dökülen bizim kanımız olmasına rağmen, çıkardıkları her yasayla, hayatı bizim için

biraz daha zorlaştırdılar. Ne padişahlar, ne CHP'nin tek partili yönetimi, ne DP ve ne de sonrakiler, halka kendiliğinden hiçbir şey vermediler. Halk direndi, isyan etti, alanlara çıktı ve örgütlenebildiği, cesur olabildiği kadar istediğini elde etti.

ÇAĞRIMIZ HALKIMIZADIR!

HALK, işçi, yoksul ve orta köylü, şehir ve kırsal küçük üreticileri, memur, esnaf, sanatkar, öğrenci, aydın, emekli, işsiz, mevcut düzene karşı olan, emperyalizme, tekellere karşı olan, ulusal değerlerini kaybetmemiş, ülkesinin bağımsızlığını ve halkın özgürlüğünü isteyen, sömürü ve zulme karşı olan HERKES tir. Bağımsız, demokratik bir ülkeyi ancak bunlar yaratabilir. Çünkü bağımsız, demokratik bir ülkede çıkarları olanlar da bu kesimlerdir.

Bütün taleplerimizi kabul ettirip, özelemlerimize kavuşabilmek; sorunlarımızı ülkemizin olanakları ve halkın gücü ölçüsünde çözebilmek için KENDİ İKTİDARIMIZ zorunludur. İktidarda patronlar varsa, elbette devlet de, yasalar da onlar için; Halk varsa, halk için olacaktır. O halde tüm mücadelemiz kendi iktidarımız için olmalıdır. Temel ve öncelikle gerçekleştirmeye çalışacağımız bu olmalıdır. Bunu gerçekleştiremediğimiz sürece, sorunlarımız köklü, kesin bir çözüme kavuşamayacak; şu ya da bu biçimde sömürü ve zulmün cenderesinden kurtulamayacağız demektir.

BİZ HALKIZ, İSTERSEK YAPARIZ, İSTERSEK BAŞARIRIZ!

Bu ülkenin gerçek sahibi biziz. Bu ülkenin gerçek değerleri bizimdir. Üreten, yaratan halktır. Halkın güç olabilmesi ise, bunlarla birlikte örgütlü olabilmesine, mücadele etmesine bağlıdır. Her konuda söz ve karar sahibi olan, tartışan ve her dü-

Bağımsız Demokratik Bir Ülke İçin **Halk Anayasası**

zeyde kararlara katılan, örgütlü bir halk; Bundan daha büyük bir güç yoktur. Bu güç, isterse yapar, isterse alır.

BU ÜLKENİN AYDINLARI, SANATÇILARI, ÜNİVERSİTELERİ VE ÖĞRETİM ÜYELERİ, BAROLARI, MESLEK ODALARI, İŞÇİ-MEMUR SENDİKALARI, DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ, İLERİCİ, DEMOKRAT TÜM SİYASİ ÇEVRELER, ÖRGÜTLÜ, ÖRGÜTSÜZ TÜM HALK GÜÇLERİ!

Böyle bir anayasayı tartışmak, oluşturmak ve geniş kesimlere maletmek öncelikle ve özellikle sizlerin sorumluluğunuzdadır. Aydın olma anlamında, mesleki anlamda, siyasi anlamda eğer ki, bu ülkeyi, bu halkı, temsil ettiğimiz kesimleri daha iyiyeye, ileriye götürme iddiasına ve sorumluluğuna sahipsek; bu anayasa böyle bir gelişmeyi mümkün kılacak elverişli araçlardan biridir.

HALK ANAYASASI olarak nitelendirdiğimiz bu taslak, mükemmel olduğu iddiasında değildir. Halkın çeşitli kesimlerinin ihtiyaçları, önerileri doğrultusunda yeniden ve yeniden şekillendirilebilir. Aslolan, buradaki taleplere sahip çıkılmasıdır.

Sahip çıkıldığında ilk defa bir anayasayı halk tartışmış olacaktır. Mahalle Meclislerinde, Sendikalarda, Odalarda, Derneklerde, Barolarda, işyerlerinde, kahvelerde, tüm kurum ve kuruluşlarda tartışarak, tartıştırarak halkın kendi geleceğini kendi ellerine almasının yolunu açalım.

Bu ülke, bu topraklar üzerinde yaşayanlarıdır. Kardeşçe yaşam, herkesin, tüm ulusların, milliyetlerin, değişik inançlardaki toplulukların haklarına sahip olmasıyla mümkündür. Tartışarak, her kesimin haklı taleplerini, özlemlerini isteyip, hepsi için hep birlikte mücadele ederek, kardeşliği, birlikte ve özgür yaşama-

yı gerçekleştirebiliriz.

Bunu asla akademik bir çalışma olarak, kağıt üzerinde kalacak bir metin olarak düşünmedik, düşünmüyoruz. Bu anayasanın, hak ve özgürlükler mücadelesinde, BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASI ve KURTULUŞ hedefiyle halk kitlelerini harekete geçiren, birleştiren bir misyon yüklenmesini hedefliyoruz. Sizleri bu taslağı tartışıp sahiplenmeye, bu taslak etrafında en geniş demokratik güçlerin birliğini sağlamaya ve Bağımsızlık, Demokrasi, Halkın İktidarı talep ve hedefini geniş kesimlere birlikte götürmeye davet ediyoruz.

HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER PLATFORMU

DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ ANAYASASI TASLAĞI

ÖZÜ VE ANLAMI:

Bu anayasa; çeşitli ulus ve azınlıklara mensup ancak bu toprakları yüzyıllardır paylaşan tüm halkların kardeşçe, insanca ve özgürce birarada yaşamasını güvence altına alan;

Halkın katılımını, halkın yönetimini esas alan;

Emeğe ve emekçiye değer veren, halkın çıkarlarını, bağımsızlığını, özgürlüğünü asıl varlık nedeni olarak gören;

Kaynağını halktan, halkın talepleri ve çıkarlarından, tarihsel haklılığından ve halkın Osmanlı'dan bu yana yüzyıllardır sürdürdüğü mücadeleden alan, bir anayasadır.

Bu anayasanın temeli, bağımsızlık, demokrasi ve halk için yönetimdir.

Anayasada yapılacak hiçbir değişiklik, bu anayasaya dayanılarak çıkarılacak hiçbir yasa veya alınacak kararlar, ülkenin bağımsızlığına, halkın özgürce oluşmuş iradesi-

ne aykırı olamaz.

Anayasalar ve yasalar, değişmez değillerdir. Asıl olan yasalar değil, halkın çıkarlarıdır. Gerek anayasada, gerekse yasalarda;

halkın değişen ihtiyaçları ve çıkarları doğrultusunda, bağımsızlığı, demokrasiyi geliştirme doğrultusunda, yasaların, ülkedeki ekonomik, siyasal, sosyal gelişmenin gerisinde kalmaması doğrultusunda, toplumdaki sınıf farklılıklarını en aza indirip giderek de, daha eşit, daha özgür bir düzene ulaşmak doğrultusunda, gerekli değişiklikleri yapmak, bu anayasanın özünün gereğidir.

Bu anayasada ifadesini bulan bağımsızlığımızı ve demokrasiyi kazanmak için, tüm halk büyük bedeller ödemiş ve ödemektedir. Bu anayasa bu bedellerle mümkün olan bir anayasadır. Bağımsızlığa, demokrasiye ve halkın çıkarlarına, halkın yönetimine karşı her girişim bu anayasanın ihlali anlamına gelir. Bunları büyük bedeller ödeyerek kazanan halk; aynı kararlılıkla koruma hakkına sahiptir. Bunu, ülkeyi teslim edecekleri çocuklarına karşı; bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin şehitlerine karşı, ve tüm halkın, insanlığın geleceğine karşı görevi sayar.

Halkın iktidarının anayasası, burjuvazinin düzeninde olduğu gibi bir vaatler manzumesi değildir. Halkın iktidarı, uygulayabileceklerini ve ulaşılması mümkün hedefleri yasalaştırır. Bu anlamdadır ki, halkın ve halk iktidarının görevi, bu anayasada yazılanları, kağıt üzerinde kalmaktan kurtarıp uygulanır hale getirecek yasal, ekonomik, siyasal, kültürel koşulları yaratmaktır. Ancak uygulanan, hak ve özgürlüklerin kağıt üzerinde kalmadığı anayasalar güzel ve işe yararlıdır. Bu anayasanın anlamı ve hedefi budur.

BÖLÜM : 1

DEVLET VE İKTİDAR HALK İÇİNDİR

- Devletin Ve İktidarın Niteliği -

Madde 1- Devlet, çok uluslu bir Demokratik Halk Cumhuriyetidir. Demokratik Halk Cumhuriyeti, Bağımsız, özgür, Demokratik ve Halktan Yana Bir Devlettir.

Demokratik Halk Cumhuriyeti, Türk, Kürt ulusları başta olmak üzere Arap, Laz, Gürcü, Çerkes, Boşnak vb. çeşitli azınlık ve milliyetlerin gönüllü birlikteliğinden oluşur.

NEDEN? Çünkü, Ülkemiz, çok çeşitli ulus ve milliyetlerden halkların yaşadığı bir halklar mozayigidir. Bu halklar, egemen sınıfların yüzyıllardır sürdürdüğü böl-yönet politikalarına, birbirine düşürme çabasına karşın, istisnai olaylar hariç, birbirine düşman olmamış, kardeşçe birarada yaşamıştır.

Ülkemizi onyıllardır yönetenler ise çeşitli ulus ve milliyetlerden oluşan halka karşı, baskı, zor ve asimilasyon politikalarıyla birbirine düşmanlığı körükleyen şovenist bir kimliği dayatmış, halkın kimlik, onur ve özgürlük savaşını kanla boğmaya çalışmış, haksız bir savaş yürütmüştür. Demokratik Halk Cumhuriyeti asimilasyona ve her türlü baskıya son verip, halklarımızın tarihsel kardeşliğini ve birlikte yaşamasını, özgürce, gönüllü bir birlikteliğe dönüştürmeyi hedef-

ler. Birlikteliğin gönüllü olmadığı yerde, mutlaka baskı vardır, zulüm vardır. Özgür ve gönüllü birliklik, çok uluslu Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin gücü, zenginliğidir.

Madde 2- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde iktidar emperyalizm ve isbirlikçi sömürücü sınıflar dışında kalan tüm halk sınıf ve tabakalarının demokratik İktidarındır.

Bu halk sınıf ve tabakaları; Türk, Kürt ulusundan ve tüm milliyetlerden, başta işçi sınıfı olmak üzere, yoksul ve orta köylülük, tüm çalışanlar, şehir ve kırsal küçük üreticileri, esnaflar, sanatkarlar, memurlar, öğrenciler, aydınlar, ulusal değerlerini kaybetmemiş, ülkesinin bağımsızlığını ve halkının özgürlüğünü isteyen, sömürü ve zulme, emperyalizme ve tekellere karşı olan herkeştir.

NEDEN? Çünkü, emperyalizm ve ülkemizdeki tekeller burjuvaziden, toprak ağalarından, tefeci tüccardan oluşan azınlık yönetimi, bugüne kadar uygulanmış baskı ve sömürünün kaynağıdır. Emperyalizm ve tekeller, sınıfsal yapısı gereği sömürücüdür. Halk sömürücü bir güce iktidar olanağı veremez. İktidar emperyalizm ve oligarşinin dışında kalan sınıf ve tabakalardan oluşur.

Onyıllar boyunca, seçimlerde halkı nasıl kandırırız hesapları yapıp, seçimleri yalan vaatlerde bulunan bir karnavala çevirenlere yeniden aynı imkan tanınmaz. Seçimlerin bir kandırmaca ve karnavala, demokrasinin bir oyuna çevrilmesi Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin özüne, kuruluş NEDEN'ine aykırıdır.

BÖLÜM : 2

ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE DÜNYA HALKLARININ KARDEŞLİĞİ, CUMHURİYETİN VAZGEÇİLEMEZ İLKELERİDİR **-Uluslar, Ülkeler Arası İlişkiler Ve Bağımsızlık-**

Madde 3- Emperyalizmle her türlü siyasi, ekonomik, kültürel bağımlılık ilişkisine son verilecek, ülkenin bağımsızlığı herşeyin üzerinde tutulacaktır. Ülkemizdeki yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarının tek ve gerçek sahibi ülke halklarıdır. Ülke toprakları üzerinde emperyalistlere hiçbir özgürlük tanınmaz.

Madde 4- Demokratik Halk Cumhuriyeti, uluslararası ilişkiler ve dış politikada, halktan ve emekten yana, anti-emperyalist yönetimlere sahip ülkelerle, ulusal kurtuluş hareketleriyle ve kapitalist ülkelerin ilerici halk hareketleriyle geniş bir dayanışma içerisinde hareket eder, halkların kardeşliği ilkesinin tavizsiz savunucusu olur.

Madde 5- Uluslararası alandaki ekonomik ilişkiler ülkenin kalkınmasına hizmet eder. Bu doğrultuda bağımsızlığa zarar verecek hiçbir uluslararası anlaşma yapılamaz. Dış politikada açıklık Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin ilkesi olacaktır. Çeşitli ülkelerle imzalanan tüm ekonomik, siyasi, askeri anlaşmalar halka açık olarak yapılır.

Madde 6- IMF, Dünya Bankası, OECD gibi emperyalist kuruluşlara üye ve bağımlı olmaktan çıkılacak; ülkemizi emperyalizme bağımlı hale getirecek türde dış borçlanmalara son verilecektir.

Madde 7- Başta NATO olmak üzere saldırgan amaçlı paktlardan çıkılacak, saldırgan amaçlı her türlü anlaşma iptal edilecek, ülke toprakları üzerindeki emperyalist üsler kaldırılacaktır.

Madde 8- Uluslararası ilişkilerde saldırgan, halkları birbirine düşman eden, iç ve dış barışı tehdit eden politikalar terkedilerek, halkların kardeşliği, dostluğu ve dayanışmasını geliştiren bir poilitika esas alınacak;

Başta komşu ülkeler olmak üzere tüm ülkelerle karşılıklı olarak ulusal çıkarlar, saygı ve dostluğu esas alan, eşit temelde ilişkiler geliştirilecektir.

Madde 9- Türk ve Yunan hakları arasında yaratılmak istenen ve körüklenen düşmanca yaklaşımlar terk edilecek, kardeşlik ve barış içinde yaşama esas alınacaktır.

Madde 10- Rum ve Türk halklarının kardeşçe birarada yaşadığı bağımsız ve demokratik Kıbrıs'ın yaratılmasına destek verilecek, Kıbrıs sorunu ada halklarının kendi kaderini tayin hakkı temelinde bir çözüme kavuşturulacaktır.

Madde 11- Demokratik Halk Cumhuriyeti, dünya halklarının barışını tehdit eden saldırgan amaçlı politikalara tavır alarak, ülke halkının iradesini yok sayan saldırganlıklar karşısında saldırıya uğrayan ülke dayanışma içinde olur.

NEDEN? Çünkü, Türkiye'nin dış politikasına 50 yıldır tam bir ulusal onursuzluk ve uşaklık damgasını vurmuştur. Ülkemiz, ekonomisinden askeri ihtiyaçlarına, siyasi kararlarına kadar her noktada emperyalizme bağımlı hale getirilmiştir. Öyle ki, düzen partileri iktidar olmak için Amerikan Başkanından onay alır hale gelmişlerdir. Emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olarak yeraltı-yerüstü kaynaklarımız emperyalist tekellerin talanına açılmış; topraklarımız emperyalist askeri üslerle doldurulmuş; genç evlatlarımız Kore'de emperyalizmin çıkarları için kırdırılmış; Birleşmiş Milletler'de Türkiye Cumhuriyeti temsilcileri halkların bağımsızlığı aleyhine oy kullanmıştır. Emperyalizmle girilen eşitsiz ve tek yanlı ilişkiler sömürü ve zulmün ekonomik, sosyal ve siyasal temelidir. Demokrasi, bağımsızlıktan düşünülemez. Ülkenin bağımsızlığı, demokrasinin de temelini oluşturur. Demokrasiyi gerçek temellerine oturtmak, bağımsızlığı sağlamak için, ulusal onurumuzu korumak için, yukarıda belirtilen önlemleri almak ve uygulamaları yapmak zorunludur.

BÖLÜM : 3

SÖZ VE KARAR HAKKI HALKINDIR

- Demokrasi ve Halkın Yönetime Katılımı -

Madde 12- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yöneten halktır. Halkın yönetime katılımı 4 yılda bir yapılan seçimlere indirgenemez. Halk yönetime katılma hak ve yetkisini sürekli olarak ve yerel-merkezi her düzeyde kullanır. Tüm yasal, idari düzenlemeler bunu esas alır.

Madde 13- Halkın yönetime katılmasının temel biçimi ve kurumu Meclislerdir. Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde halk, Meclisleri aracılığıyla söz ve karar hakkını doğrudan kullanır. Halk Meclisleri, halkın kendi yönetim birimlerini seçmesi, denetlemesi ve görevden alabilmesi esası üzerinde yükselir. Halk yerel, bölgesel, mesleki her düzeyde Meclislerde örgütlenerek ülke yönetimi, ekonomisi, politikası hakkında politika üretimine, kararların alınması, uygulanması ve denetlenmesi süreçlerine katılır.

Madde 14- Halkın yönetime katılımı temel olarak, Genel Halk Meclisi, Bölge, İl, İlçe, Kasaba, Köy, Mahalle Meclisleri,

İşçi Meclisi, Köylü Meclisi, Gençlik Meclisi, Esnaf Meclisi, Memur Meclisi, Asker Meclisi, Aydın-Sanatçı Meclisi, Hukukçular, Mimar-Mühendisler vb. çeşitli halk kesimlerinin Meclisleri,

Ve diğer toplumsal, mesleki, sendikal örgütlenmeler ve

siyasi partiler aracılığıyla gerçekleşir.

Toplumdaki diğer sınıf ve katmanlar, küçük ve orta işletme sahipleri de benzer mesleki, siyasi örgütlenmeler aracılığıyla söz ve karar haklarını kullanır, aynı kanallardan yönetime katılırlar.

Madde 15- Siyasi partiler önceden izin almadan kurulur ve programlarını resmi kurumlara ve kamuoyuna ilan ederek serbestçe faaliyette bulunurlar. Yurttaşlık haklarına sahip olan herkes demokratik yoldan siyasetin belirlenmesine katılmak üzere, siyasi parti kurma, kurulmuş partilere üye olma ve bunlardan çıkma hakkına sahiptir. Siyasi partilerin tüzük ve programları, faaliyetleri demokrasiye, ulusal bağımsızlığa, Demokratik Halk Cumhuriyeti Anayasası ilkelerine aykırı olamaz.

Madde 16- Halkın her düzeydeki örgütlenmelerde seçtiği vekillerini, görevini yeterince yerine getirememesi, kendisini seçen kesimlerin temsilini layıkıyla yapamaması, halka, halk iktidarına karşı siyasi, ahlaki suçlar işlemesi durumunda, GERİ ÇEKME hakkı vardır.

Geri çekme, seçtiği vekili görevinden alma, demokratik bir yönetimin vazgeçilmez koşuludur. Geri çekme için gerekli ve yeterli koşul, yukarıdaki durumların doğması halinde, oranı ve niteliği yasayla belirlenecek seçmen çoğunluğunun geri çekme yönünde irade belirtmesidir.

NEDEN? Çünkü, Seçimlerin burjuva partileri arasında bir vaat yarışına dönüştüğü ve hep onların iktidar olduğu onyıllar boyunca, seçim meydanlarındaki vaatlerin yarısı, hatta onda biri bile yerine getirilseydi; haklar ve özgürlükler 5 yılda bir sandığa atılan oylar-

la kazanılsaydı, bu ülkenin ve halkın çözülmedik tek bir sorunu bile kalmazdı. Yoksulluk diye bir şey kalmazdı. Oysa çok partili 50 yıl, tam bir aldatmaca ve oyalama olmuş, seçimlerde yapılan vaatlere rağmen, halk kan ve yoksulluktan başka bir şey görmemiştir.

*Demokrasinin göstergesi, uygulanma biçimi 4-5 yılda bir sandığa atılan oy olamaz. Demokrasi siyaset biliminde **halkın yönetime katılımı** olarak tanımlanır. Ama ülkemizde onyıllar boyunca uygulanan, demokrasi değil, bir avuç azınlığın halk üzerindeki diktatörlüğünü gizlemek için başvurulan bir demokrasicilik oyunu olmuştur. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu oyuna son verip, gerçek demokrasinin uygulayıcısı olacaktır. Bunun tek ve temel biçimi de halkın yönetime doğrudan katılmasıdır. Tüm halk kesimleri bu çerçevede her türlü söz ve örgütlenme hakkına sahip kılınmadan demokrasi olamaz, uygulanamaz. Demokratik Halk Cumhuriyeti işte bu söz ve örgütlenme hakkını her türlü yoldan güvence altına alarak, teşvik ederek, halkın karar hakkını kullanmasını mümkün hale getirmektedir.*

Halkımız çok iyi bilir ki, seçtiği vekiller, seçilir seçilmez kendisini seçenleri unutmuş, vaatlerini unutmuş, düzen partilerinin liderlerinin sözünden dışarı çıkmaz hale gelmiştir. Halk Cumhuriyetinde demokrasinin tamamlayıcı bir parçası olarak, seçmen, Meclislerdeki vekillerini sürekli olarak denetleme ve görevden alma, geri çekme hakkına sahip olacaktır.

Tartışan, her düzeyde karar alan ve her düzeyde örgütlenmiş bir halk, demokrasinin de, bağımsızlığın da en büyük güvencesidir.

Madde 17- Demokratik Halk Cumhuriyeti halkın yönetimi katılma hakkını doğrudan kullanabilmesini mümkün kılmak için bürokrasiyi en dar sınırlarda tutmayı hedefler. Varolan tüm bürokratik kurumlar da halk örgütlenmelerinin denetimine açıktır.

NEDEN? Çünkü, Bürokrasi halkla yönetim arasındaki kopmanın, yabancılaşmanın doğurduğu bir gövdeden başka bir şey değildir. Bu hantal ve baskıcı gövdenin ağırlığı halkın üzerindedir. Ondan kurtulmanın yolu, her görevlinin ister hakim, ister belediyece, isterse de devlet mekanizmasının herhangi bir yerinde olsun halk tarafından seçilmesi, denetlenmesi ve görevden alınabilmesidir. Yolsuzluğu, kaytarmayı, halka karşı keyfi ve baskıcı uygulamaları ancak bu önleyebilir.

BÖLÜM: 4

**HER ULUS KENDİ KADERİNİ TAYİN ETME
HAKKINA SAHIPTİR, BU HAKKIN
KULLANILMASI ENGELLENEMEZ**

**- Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı Ve
Kürt Sorununun Çözümü -**

Madde 18- Demokratik Halk Cumhuriyeti ulusların kendi kaderlerini özgürce belirleme haklarının koşulsuz savunucusudur. Kendini bu hakkın kullanılmasının koşullarını yaratmakla yükümlü sayar. Ulusal baskının kaynağı emperyalistler ve yerli işbirlikçi sınıflardır, onların devletidir. Halkın iktidarı, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin iktidarına son vererek ulusal baskının kaynağını ortadan kaldırıp, uygulayıcılarını iktidardan uzaklaştıracaktır.

Madde 19- Demokratik Halk Cumhuriyeti, ulusların kendi kaderlerini özgürce belirleme hakkı ilkesine göre, Kürt ulusunun ayrılma hakkı da dahil kendi kaderini serbestçe tayin etme hakkını güvence altına alır. Demokratik Halk Cumhuriyeti Türkiye Kürdistan'ında uygulanan olağanüstü hal, koruculuk, vb. ilhak ve asimilasyon siyasetinin ürünü olan tüm kurumları ve uygulamaları derhal lağvedip Kürt ulusunun ekonomik, sosyal, kültürel gelişmesi için bütün önlemleri alır. Eski düzenden kalan eşitsizliği

telafi etmek için Kürdistan'ın ekonomik, sosyal, kültürel gelişimine öncelik verir.

Madde 20- Demokratik Halk Cumhuriyeti ulusların tek tek bağımsız devletlerini kurmalarından ziyade, ulusların ayrılma hakkı saklı kalmak üzere tek bir devlet çatısı altında birleşmesinden yanadır. Halkların ortak malı olan doğal servetleri paylaşmak, emperyalizmin karşısında ekonomik, siyasal, askeri birleşmiş bir güç olmak, her iki ulusun da çıkarıdır.

Madde 21- Demokratik Halk Cumhuriyetini oluşturan uluslar ve ulusal azınlıklar, Cumhuriyet iktidarı ve yönetimini birlikte paylaşırlar. Hiçbir ulus bu açıdan öncelikli ya da ikincil değildir. Sadece bir kısım hakların tanınmış olmasıyla, bir ulusun haklarını kullanmasının başka bir ulusun karar ve insiyatifine bırakılmasıyla, halkların birliği güvence altına alınamaz. Cumhuriyeti oluşturan ulusların ve ulusal azınlıkların her düzeyde, ekonomik, politik, askeri, sosyal, kültürel her alanda yönetimi paylaşmaları esastır.

Madde 22- Demokratik Halk Cumhuriyeti, Cumhuriyeti oluşturan bütün ulusların ve ulusal azınlıkların, her türlü, ulusal, sosyal ve kültürel haklarını garanti altına alır ve kendi dil ve kültürlerini koruma ve geliştirmelerinin önünü açacak koşul ve olanakları yaratır.

NEDEN?: Çünkü, Kürt sorununu yaratan ve yıllarca da çözmeyen, çözümünü isteyenleri katliamlara boğan iktidarlar, ülkemize, halklarımıza büyük acılar yaşatmışlardır. Ülkemizin kaynakları onyıllarca, bu katliam politikalarını sürdürmeye sarfedilmiştir. Bu politikadan yine tekelci burjuvazi, toprak ağaları kazançlı çık-

mış, politikanın halkımıza faturası ise katliamlar ve yoksulluk olmuştur. Demokratik Halk Cumhuriyeti bu sorunu kesin bir biçimde çözecektir. Halkların özgürlüğü, bağımsızlık ve demokrasinin olmazsa olmaz koşullarından biridir. Gerçek bağımsızlık ve demokrasi, halkların özgür olduğu, kendi kaderini tayin edebildiği koşullarda olanaklıdır. Ayrılma hakkı kimsenin gözünü korkutmamalıdır. Bu ülkeyi kana boğanlar, yıllarca bunun NEDEN'lerinden biri olarak bölücülüğü göstermiş, ancak asıl bölücülüğü kendileri yapmışlardır. Uluslara kendi dillerini kullanma, kaderlerini belirleme hakkı verilmediğinde, başkaldırması kaçınılmazdır ve bu ezilen bir ulus için haktır. Bir ulus haklarını istiyorsa, bu haklar tanınacaktır. Kardeşçe yaşamının yolu budur. Ayrılma hakkı, mutlaka ayrılınması değildir. Özgür olan halklar birlikte yaşamayı tercih edeceklerdir. Etmedikleri durumda ise, doğal olan bir haklarını kullanmış olacaklardır. Tarihsel olarak doğrulanmış bir gerçek vardır: "Başka halkları ezen, tutsak eden uluslar özgür olamazlar!" Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde tüm uluslar, halklar, kendi özgürlükleri için tüm diğer ulusların özgürlüklerini, haklarını tanırlar.

Sömürenlerin, zulmedenlerin yani onların temsilcileri olan DYP'lerin, ANAP'ların, CHP'lerin, DSP'lerin MHP, FP ve benzerlerinin iktidarları döneminde halklarımız binlerce evladını yitirdi. Bunları geri getirmek mümkün değildir. Bu kayıplarımızın tek tesellisi Demokratik Halk Cumhuriyetini oluşturacak tüm ulusların özgürlüğüdür. Ulusların haklarını tanımak, tüm halklar için siyasal olduğu kadar ahlaki bir borçtur.

BÖLÜM 5 :
TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER
GERÇEK DEMOKRASİNİN
VAZGEÇİLMEZ ŞARTLARIDIR
- Haklar ve Özgürlükler -

Madde 23- Tüm bireyler, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez temel insan hak ve özgürlüklerine sahiptir.

Madde 24- Devlet kişinin temel hak ve özgürlüklerini sınırlayan ve insan onuruyla bağdaşmayan, siyasi, ekonomik ve sosyal bütün engelleri kaldırır, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlar.

NEDEN? Çünkü, bu ülkede demokratikleşme iktidarların elinde hep bir demagoji malzemesi olmuştur. Gerçekteyse demokratikleşmenin önünde engel oluşturanlar kendileridir. Böyle olması da doğaldır. Çünkü sistemin kendisi anti-demokratiktir. Baskı, terör, doğrudan sistemin kendisinden kaynaklanmaktadır. Böyle bir devletin ve bu devleti sürdürmeyi amaçlayan iktidarların demokratikleşmeyi sağlaması da beklenemezdi. Bundan dolayıdır ki, halk kendi anayasasını mücadele ederek kendisi yapacak; sömürülenler için değil, halk için varolan bir cumhuriyeti mücadelesiyle kuracak, hak ve özgürlüklerini bu

yolla güvence altına alacaktır.

Açıktır ki; bağımsız olmayan ve halkın doğrudan iradesinin temsil edilmediği bir ülkede temel haklar ve özgürlükler olmaz, olamaz. Ancak demokratik, bağımsız, halk için örgütlenen bir cumhuriyet demokratikleşmenin gerçek koşullarını sağlayabilir. Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin tarihsel görevi ve misyonu bunu başarmaktır.

Madde 25- Yaşama Hakkı

Her insanın yaşama hakkı vardır. Yaşama hakkı ancak, halk düşmanlığı ve insanlık suçu kapsamına giren ağır suçlarda kısıtlanabilir.

Madde 26- İşkence İnsanlık Suçudur

Hiç kimseye işkence ya da zalimce, insanlık dışı, onur kırıcı, davranış ve cezalar uygulanamaz.

Madde 27- Kişi 'Sanık' Da Olsa Dokunulmazlıkları Vardır

a-) Bir suç işlediği şüphesiyle yakalanan bir kimseye derhal ne ile suçlandığı belirtilir, en geç 24 saat içerisinde sorgulamayı yapacak, bu suçlama karşısında savunmasını alacak olan yargı kurumları önüne çıkarılır.

b-) Hakkında herhangi bir suçtan hüküm verilmiş herkesin, Yüksek Halk Mahkemesi'ne itiraz hakkı vardır.

c-) Sanık, kesin mahkumiyete kadar suçlu sayılmaz.

d-) Hiç kimse işlendiği sırada hukuka göre suç oluşturmayan bir eylem ya da kusurdan ötürü suçlanamaz. Bir suçun işlenmesinden sonra da olsa, ilgili yasalarda o suç için daha hafif bir ceza verilmesini öngören değişiklikler

yapılmışsa, suçlu bundan yararlanır.

Madde 28- Hiç kimsenin özel yaşamı, ailesi, konutu ya da haberleşmesine, keyfi ya da yasadışı olarak dokunulamaz. Kişiliğine ve onuruna saldırıda bulunulamaz.

Madde 29- İnanç özgürlüğü

a-) Dini inanç, kişileri ilgilendiren özel bir konudur. Herkes istediği dini inanca sahip olabildiği gibi, inanmama özgürlüğüne de sahiptir.

b-) İnanç özgürlüğünün güvencesi olarak ibadet yerleri korunur. Dini inançları gereği ibadet yapmak isteyenlere yardımcı olmak için gerekli sayıda din görevlisinin sosyal güvencesi sağlanır.

c-) Hiç kimse dini inançları ya da inançsızlığı nedeniyle baskı altına alınamaz, kınanamaz.

d-) Dini esaslara dayalı, gerici, sömürüyü esas alan bir devlet kurmak için halkın dini duygularının istismar edilip araç olarak kullanılmasına izin verilmez.

NEDEN? Çünkü, inançlar, halkın yüzyıllardır yaşattığı kültürün bir parçasıdır. İnsanın düşünce ve inançlarıyla insan olduğu gerçeğinden hareketle, halkın çıkarlarını zedelediği, belli bir emperyalist, ya da gerici ülkeye, sömürücü sınıflara hizmet etmediği, maddi ve manevi bir sömürü, istismar aracına dönüştürülmediği sürece herkesin inançlarını yaşaması, kişinin temel hak ve özgürlükleri kapsamında ele alınmak zorundadır. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu anlayış temelinde, egemen sınıflar tarafından onyıllardır suni olarak sorun haline getirilen türban gibi sorunları, özgürlükler temelinde çözecek, kimsenin bu anlamdaki inanç ve yaşam biçimine karışılmayacak; öte yandan da dini inancın siyasi ve eko-

nomik istismar konusu yapılmasına, gerici, faşist bir sömürü ve zulüm düzeni için araç olarak kullanılmasına izin vermeyecektir.

Madde 30- Düşünce ve Basın Özgürlüğü

a-) Anayasaya ve halkın çıkarlarına aykırı olmamak kaydıyla, her vatandaşın düşüncelerini, tüm basın, yayın araçlarını kullanarak serbestçe açıklayıp yaymak ve herkese açık olan kaynaklardan hiçbir sansüre uğramadan bilgi edinmek hakkı vardır.

b-) Herkes bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma yapma hakkına sahiptir. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bilimsel araştırmaları destekler ve teşvik eder.

c-) Her vatandaş anayasa ve halkın çıkarlarına aykırı olmamak kaydıyla, süreli ve süresiz yayınların basım, yayın ve dağıtım hakkına sahiptir. Basın, radyo ve TV gibi tüm iletişim araçları halkın ve onun örgütlü güçlerinin denetimi ve yönetimindedir.

d-) Halkın örgütlü güçlerinin basın-yayın faaliyeti, basımevleri, kağıt stokları, ulaştırma araçları ve bu hakkın kullanılmasını için gerekli diğer maddi şartların sağlanmasıyla devletçe desteklenir.

NEDEN? Çünkü, Küçük bir azınlığın geniş halk kitlelerini sömürmesine ve bu sömürüyü sürdürmek için baskı uygulamasına dayanan rejimlerde, egemen sınıflar halkın gerçekleri görmesini, bilinçlenmesini engellemek için hep düşünmeye, düşüncelerin açıklanmasına yasaklar getirmişlerdir. Bu baskılar; sansür uygulamaları, kitap, gazete, dergi toplatma, ka-

patma, para cezaları, kendi yasalarını çiğneyerek basın-yayın bürolarını basma, muhabirlere yönelik gözaltı, işkence ve hatta doğrudan katletme boyutunda çok çeşitli biçimlerde uygulanmıştır.

Demokratik Halk Cumhuriyeti, halkın değişik sınıf ve katmanlardan oluştuğu, dolayısıyla bu değişik kesimlerin çıkarlarının da, ideoloji ve kültürlerinin de kendi içinde farklılıklar göstereceği ve bu anlamda farklı düşüncelere sahip olmasının doğal bir sonuç olduğundan hareketle; bu kesimlerin çıkar ve taleplerini, ideoloji ve kültürünü ifade eden her türlü düşünceyi ve bu düşüncelerin serbestçe basın, yayın yoluyla dile getirilmesini güvence altına alır.

Demokratik Halk Cumhuriyeti, dünya halklarına yüzyıldır sayısız savaş ve vahşet yaşatmış, halk düşmanı karakteri açığa çıkmış faşist, sovenist propagandayı, halkın çeşitli kesimleri ya da halklar arasında düşmanlığı körükleyen, ahlaki yozlaşmayı ve dejenerasyonu teşvik eden propagandayı engellemeyi ise, halkın çıkarlarının, insanlık değerlerinin gereği olarak görür. Bu tür düşüncelere karşı yasal ve aynı zamanda ideolojik, kültürel yollardan mücadele etmeyi görevi sayar.

Madde 31- Irkçılık İnsanlık Suçudur

a-) Hiç kimse ırk ve milliyeti dolayısıyla dışlanamaz, horlanamaz, zulme uğratılamaz ya da ayrıcalıklı kılınamaz.

b-) Irkçı, şoven, halklar arasında düşmanlık yayan, istilacı, ulus ve halk değerlerinin yozlaştırılmasını, asıl özünden saptırılmasını amaçlayan hiçbir kurumlaşmaya ve faaliyete izin verilmez.

Madde 32- Örgütlenme, Toplanma ve Gösteri Özgürlüğü

a-) Başta işçi sınıfı olmak üzere, köylüler, memurlar, küçük esnaflar, kadınlar, gençlik vb. tüm halk sınıf ve tabakalarının mesleki, kültürel, sosyal, siyasal her alanda örgütlenme özgürlüğü vardır. Halk güçlerinin örgütlenme özgürlüğünü kullanmaları devletçe desteklenir ve özendirilir.

b-) Örgütlenme özgürlüğü ve hakkı, asker ve polis dahil tüm memurların meclisler, sendikalar ve her düzeyde örgütlenme haklarını da içerir. Bunu engelleyen tüm yasa ve tüzükler yürürlükten kaldırılır.

c-) Herkes önceden izin almaksızın, barışçıl toplanma ve gösteri yapma hakkına sahiptir. Halkın yararına olan toplanma ve gösteriler, bina, alan, ulaştırma araçları ve bu hakların gerçekleşmesi için gerekli diğer maddi şartlar sağlanarak desteklenir.

NEDEN? Çünkü, örgütlenme, toplanma ve gösteri yapma özgürlüğü sağlanmadan düşünce özgürlüğü tek başına bir anlam ifade etmez. Keza, örgütsüz sınıf ve katmanlar, söz ve karar hakkını kullanamazlar. Dolayısıyla bu özgürlükler, düşünce özgürlüğünün tamamlayıcı bir parçası olarak; halkın söz ve karar hakkını kullanmasının gerekli koşulu olarak Demokratik Halk Cumhuriyeti tarafından güvence altına alınmışlardır. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu özgürlükleri sözde olmaktan, göstermelik olmaktan çıkarır.

Bu yapılamadığı taktirde, aynen bugün olduğu gibi, değil "izinsiz" gösterilere, yasal mitinglere dahi polis tarafından saldırıldığı, kitlesel gösterilerde katliamların yapıldığı; derneklerin, sendikaların sık sık

basıldığı ve kapatıldığı ülke tablosu değiştirilemez. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu tabloyu değiştirmek için varolacaktır.

Madde 33- Kadınlar, Aile Ve Çocuklar

a-) Aile kurumunda, aile bireylerinin ekonomik olarak özgürleşmeleri sağlanarak, gerici, pederşahi ve ekonomik çıkara dayalı ilişkilerin dönüştürülmesinin maddi ortamı sağlanacaktır. Halkın çıkarları, dürüstlük, karşılıklı sevgi ve saygı temelinde kurulan yeni toplumda, ailenin de, toplumsal gelişmeyi engelleyen değil, hızlandırıcı bir rol üstlenecek tarzda yeniden şekillendirilmesi asıl hedeflenendir.

b-) Kadın ile erkek, ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel, tüm alanlarda, tüm üretim ve yönetim kurumlarında hak eşitliğine sahiptir.

c-) Kadınların bilinçlenmesi, örgütlenmesi, etkinliklerinin artırılması ve ülke yönetimine her alanda katılmalarının sağlanması için kesin ve etkin önlemler alınır.

d-) Kadının cinsiyetinden dolayı bir reklam aracı ve meta olarak kullanılmasına izin verilmez.

e-) Resmi ve gayri-resmi hiçbir fuhuş yuvasına izin verilmez. Fuhuşun ekonomik ve sosyal temelini yok etmek için gerekli önlemler alınır.

f-) Analığın ve çocuk bakımının toplumsal bir iş ve görev olduğunun bilinciyle çocuk bakımı için kreşler, çocuk bakım yuvaları vb. kurulur.

g-) Hamile kadınların çalıştırılması annenin ve çocuğun sağlığı gözetilerek sınırlanır. Aynı amaç gözetilerek ücretli hamilelik izni verilir.

h-) Çocuklar işçi olarak çalıştırılmaz. Çocuk emeğinin kullanımı yasaktır. Öğrenim gören çocuklar eğitim programları dışında çalıştırılmazlar.

ı-) Gençliğin gelecek demek olduğunun bilinciyle, geleceğin toplumunun mimarı olacak gençler için tüm imkanlar seferber edilerek, onların sağlıklı, üretken, yurtsever insanlar olarak yetiştirilmeleri için her türlü koşul sağlanır.

Madde 34- Tüm Emekçiler Çalışma, Geçim ve Örgütlenme Güvencesine Sahiptirler; Çalışma Yaşamına İlişkin Tüm Yasalar İşçi Ve Diğer Emekçi Meclisleri Tarafından Yapılır

a-) Çalışmak her vatandaş için bir haktır. Devlet bu hakkı güvence altına alır.

b-) İşçilerin maddi ve kültürel gelişmesini sağlayacak bir ücret politikası güvence altına alınır. Vergi dışında işçi ücretlerinde hiçbir kesinti yapılmaz.

c-) Dinlenme, her çalışan için bir haktır. Tüm çalışanlar için tatil olanakları yaratılmasının, işgünü süresinin günün şartlarına ve işin niteliğine göre en aza indirilmesinin koşulları sağlanır.

d-) Grev haktır. Lokavt yasaktır.

e-) Kırdada, şehirde emekçilerin meclis, sendika ve diğer sosyal, ekonomik, siyasal örgütlenmelerinin geliştirilmesi sağlanır. İşçi, köylü, memur, esnaf, tüm çalışanlar kendilerini ve ülkeyi ilgilendiren konularda görüş belirtme, öneride bulunma ve karar alma hakkına sahiptir; çalışanlara ve onların sendika, meclis vb. örgütlenmelerine siyaset yasağı konulamaz.

f-) Emekçilerin çalışma yaşamına ilişkin tüm yasalar işçi ve diğer emekçi meclislerinin bizzat katılımlarıyla oluşturulur.

g-) Kamu çalışanları ilgili tüm birimlerde, meclisleri aracılığıyla söz ve karar hakkına sahip olacaktır.

h-) **Özürülüler ve Emekliler, Toplumsal Yaşamın Dışına İti-**

İlemez, Hakları ve Toplumsal Yaşama Her Düzeyde Katılımları Güvence Altına Alınır;

Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde, iş kazası, emeklilik, hastalık, çalışma yeteneğini kaybetme gibi nedenlerle çalışamayacak duruma gelen emekçilerin ve tüm özürülülerin yaşamlarını en iyi şekilde sürdürmeleri sağlanır.

Çünkü, Sömürü ve patronların daha fazla kar hırsı üzerine şekillenmiş önceki rejimde yaşlılık, sakatlık, emeklilik, işe yaramamanın ve toplum dışına itilmenin adı olmuştur. Halk Cumhuriyeti **emekliler için**, topluma yıllarca emek vermiş insanların saygı ve sevgi gördüğü, ekonomik açıdan rahat ve huzurlu yaşadığı bir ortam yaratmayı; **özürülüler için**, toplumsal yaşama aktif olarak katılabilecekleri koşulları hazırlamayı toplumsal bir görev ve borç sayar.

ı-) Tüm çalışanların iş güvenliğinin, sosyal güvenliğinin sağlanması gerekli kurumlar oluşturularak güvence altına alınır.

j-) Çalışmak isteyen ama herşeye karşın işsiz kalanların asgari geçinme koşullarının sağlanması devlet güvencesi altında olacaktır.

k-) Küçük üretici, kredi, üretim araçları ve emeklerinin, ürünlerinin karşılığını veren fiyat politikaları ile desteklenir, örgütlenme hakları güvence altına alınır, kooperatifler içinde toplanmaları özendirilir.

l-) Demokratik Halk Cumhuriyeti yurtdışındaki işçilerin sorunlarının çözülmesi için çaba sarfeder; ekonomik, siyasal, kültürel, ulusal hiçbir açıdan ve hiçbir biçimde aşağılanmalarına izin vermez; ekonomik, siyasal ve sosyal haklarının takipçisi olur. Uluslararası anlaşmalarla yurtdışındaki yurttaşlarının buldukları ülkedeki haklarının yasal güvence altına alınmasını sağlar. Yurtdışında yaşayan

genç, yaşlı tüm halkın, vatanlarından kopmamaları, ulusal ve halk değerlerine yabancılaşmamaları için gerekli kurumlaşmaları oluşturup bu alanda yaygın bir faaliyet yürütür.

NEDEN? Çünkü, Üretim toplumsal ve Kolektif bir faaliyettir. Yaratıcıları kafa ve kol emekçileridir. Üretimi sağlayan emekçilerin, üretimin yapılmasında, planlanmasında, dağılım ve paylaşımında söz ve karar sahibi olmaları en temel haklarıdır. Çalışabilir durumdaki her Demokratik Halk Cumhuriyeti yurttaşı, çalışma hakkına, çalıştığı işyerinde örgütlenme hakkına ve üretim sürecinin bütününe ilişkin **söz ve karar hakkına** sahip olmak durumundadır. Ülke nüfusu açısından bu kadar büyük bir çoğunluğu oluşturan ve üretimde bu kadar önemli bir yer tutan bir kesimin, ülke yönetiminin dışında bırakıldığı bir ülke **demokratik olamaz**. Emeye değer vermeyen, emeğin karşılığını vermeyen bir yönetim, demokrasi değildir.

Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu temel gereklilikleri her koşulda sağlamayı görevi sayar. İşsizlik bir kader gibi milyonlara dayatılamaz, hiçbir emekçi iş güvencesinden yoksun bırakılamaz. Demokratik Halk Cumhuriyeti, yarı aç, yarı tok çalışmaya mahkum edilen, iş güvenceleri patronun iki dudağı arasına bırakılan, iş kazalarında milyonlarcası ölen ya da sakat bırakılan tüm çalışanların bu kaderlerini değiştirecektir. Onun ana amaçlarından biri budur.

Madde 35- Eğitim ve Bilim Halk İçindir

a-) Eğitim, ulusal ve halk değerlerine, kültürüne yabancı-

laştırılmış gençliği bu değerler ve kültürle donatacak, ülkenin kalkınmasına, ulusal servetin büyütülmesine hizmet edecek bir muhtevaya sahip kılınacaktır. Demokratik Halk Cumhuriyeti, eğitim sistemini **üretici güçleri geliştiren, toplumcu, yurtsever, ilerici, bilimsel** yanlarıyla ve zihinsel, bedensel, ruhsal, teknik tüm boyutlarıyla bir bütün olarak ele alır.

b-) Devlet, eğitim hakkından bütün vatandaşların yararlanmasını güvence altına alır. Her vatandaş için ilk ve ortaöğretim zorunludur.

c-) Eğitim, devletin görevidir. Özel statülü üniversiteler, vakıf üniversiteleri, holding üniversiteleri ve benzeri kurumlar derhal lağvedilecek; Eğitim sisteminde ayrıcalıklı ve özel eğitime izin verilmeyecektir.

d-) Eğitim her düzeyde ücretsizdir. Öğrencilerden hiçbir biçimde kayıt parası, harç alınamaz. Barınma (yurt), beslenme, eğitim araç-gereçleri ve benzeri ihtiyaçları devlet tarafından karşılanır.

e-) Demokratik Halk Cumhuriyeti, herkesin okur-yazar olmasını sağlar, eğitimi sadece bununla sınırlandırmaz, halkın çok yönlü eğitilmesini gerçekleştirir.

f-) Her gencin yüksek öğrenim yapabilme hakkı sağlanır, koşulları yerine getirilir.

g-) Her düzeydeki okullarda faşist, gerici, şovenist eğitim programları kaldırılarak, eğitim, halkın çıkarlarını esas alan, **demokratik, bağımsızlıkçı**, üretkenlik ve yaratıcılığı geliştiren bir temelde yeniden düzenlenir. Herkesin ana dilinde eğitim görmesi doğal bir haktır. Bu hakkın kullanılması engellenemez, sınırlandırılmaz.

h-) Üniversiteler halkın hizmetinde, halk yararına olacak şekilde demokratik olarak örgütlenir.

ı-) Halk üniversiteleri oluşturularak işçi ve yoksul köylü kökenli gençlerin üniversite eğitimi almalarına öncelik tanınır.

j-) YÖK ve benzeri kuruluşlar lağvedilerek üniversiteler demokratik tarzda yeniden örgütlenilecek; öğretim elemanı ve araç gereç istihdamı açısından eğitimin hakkını verebilecek şekilde düzenlenecektir. YÖK tarafından verilmiş tüm akademik kariyerler, soruşturularak yeniden değerlendirilecektir.

k-) Üniversiteler, içinde öğrencilerin, öğretim üye ve elemanlarının, üniversite çalışanlarının ve Halk Meclisi temsilcilerinin yer aldığı ÜNİVERSİTE KONSEYLERİ tarafından yönetilir. Üniversitelerin demokratikleşmesinde öğretim üyeleri ve çalışanlarla birlikte öğrencilerin en geniş ölçüde söz ve karar sahibi olmaları esastır. Üniversitelerin güvenliği bizzat Öğrenci Meclisleri tarafından organize edilecektir.

NEDEN? Çünkü, gerici, yoz, şovenist eğitimin beyinlere yerleştirilmeye çalışıldığı liselerde, kışlaya dönüştürülen üniversitelerde yetiştirilen bir kuşak, elbette ülkeyi ileriye taşıyamaz. Egemenlerin istediği de bir yerde buydu. Özellikle 12 Eylül'den itibaren bu politikalara hız verdiler, gençliğimizi "güvenilmez" ve suçlu ilan ettiler.

Eğitimin muhtevası, bilimsel gelişmeyi sağlayacak, halkının sorunlarını çözecek, eşitsizlikleri ortadan kaldıracak beyinler yetiştirmeye göre değil, tekellerin ihtiyaçlarına cevap veren nitelikte elemanlar ve düzene boyun eğen kuşaklar yetiştirmeye göre ayarlandı. Sistem bilimsellikten uzaklaştırıldı; üniversitelerin tüm bilimsel, idari insiyatifi yokedildi, iktidarla-

rın baskı ve yönlendirmesi altına alındı.

Eğitimin bu yapısı, ilk, orta, yüksekokullarda, her düzeyde baştan aşağıya değiştirilmek durumundadır. Köklü bir değişiklik yapılmadığı sürece, eğitimdeki bozulma ve çürüme iyileştirilemez. Sağlıklı beyinler yetiştirilemez. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bilim ve eğitimi, halkın sınırsız olarak yararlanabileceği, halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda yeni baştan örgütlemek zorundadır.

Madde 36- Sağlık, Konut, Ulaşım

a-) Herkes doğuştan başlayarak **sağlıklı ve güvenli bir yaşam** hakkına sahiptir. Devlet bu amaçla insan sağlığını her şeyin üzerinde tutarak her türden sağlık hizmetlerini ücretsiz karşılar.

b-) Tüm hastane ve sağlık kurumları merkezi olarak organize edilip yerel yönetimlerin denetiminde toplanacak; hastaneler personel ve cihaz bakımından ülkenin her yerinde asgari standartlara sahip olacaklardır.

c-) Tüm sağlık hizmetleri ticaret aracı olmaktan çıkartılır. Koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, ilaç sanayiinin emperyalist tekellerin denetiminden kurtarılması, tıp eğitiminin halkımızın ve ülkemizin koşullarına göre yeniden biçimlendirilmesi, işyeri hekimliğinin kurumlaştırılması, tüm emekçi semtlerine sağlık kurumları götürülmesi sağlık politikasının öncelikli hedefleridir.

d-) Tüm halkın sağlıklı konut sahibi olma hakkı vardır. Devlet bu hakkı karşılamak için tüm gücünü seferber eder. Gecekondu bölgelerindeki evlerin sağlıklı ve güvenli hale getirilmesi; gecekondu semtlerinin yol, su, elektrik, sağlık kurumu gibi alt yapı eksikliklerinin tamamlanması;

İslah edilemez durumdaki gecekondular yerine toplu konutlar inşa edilmesi halk iktidarının öncelikleri arasındadır.

e-) Yerine yenisi yapılmadıkça halkın oturduğu hiçbir ev yıkılamaz.

f-) Hiç kimse ihtiyaç fazlası evi boş tutamaz; bir yıl oturulmayan evlerin halk tarafından kullanılması hakkı doğar.

g-) Ulaşım, halkın ihtiyaçlarını giderecek bir biçimde, halk yararına düzenlenir.

Ulaşımın organizasyonu ve geliştirilmesinde temel ve öncelikli olan **toplu taşımacılıktır**. Şehir içi ve şehirlerarası ulaşımda toplu taşımacılık, öncelikle de demiryolu taşımacılığı geliştirilecek; ulaşımaya yönelik yatırımların ana gövdesi bu alana kaydırılacaktır. Çeşitli otoban, köprü benzeri yerlerde paralı geçiş uygulamasına, bu alandaki özel şirketlerin varlığına son verilecek; bu alanlardaki bakım, onarım ve hizmet devlet tarafından üstlenilecektir.

NEDEN? Çünkü, sağlık, konut, ulaşım gibi temel altyapı sorunları halkın karşı karşıya bulunduğu başlıca problemlerdir. Egemen sınıfların izledikleri her politika bu problemleri büyütmekten başka işe yaramamıştır.

Sağlık sorunu, bu alandaki özelleştirmeler ve devlet denetemindeki sağlık kurumlarının arpalık olarak kullanılması, sigorta ve devlet hastanelerinin adeta işlemez hale getirilmesi sonucunda çözülemez hale getirilmiş, ancak parası olanın yararlanabildiği bir sektöre dönüşmüştür.

Konut sorunu, kırsal alandaki talancı politika ve yanlış taban fiyatları politikasıyla, köy yakma ve göç ettirme politikasıyla, bunların sonucunda büyük kentlerde olu-

şan gecekondulaşmayla içinden çıkılmaz hale getirilmiş, gecekondular yıkımları dramatik boyutlara ulaşmıştır.

Ulaşım sorunu, tekellere hizmet eden ve sadece özel taşımacılığa ve karayollarına yatırım yapan politikalarla, her yıl trafik kazalarında binlerce insanımızın öldüğü bir doğal afete, halk için bir çile aracı haline dönüşmüştür.

*Tekellerin sorunlarını değil, halkın sorunlarını çözmek için varolan Demokratik Halk Cumhuriyeti, halkın bu sorunlarını öncelikli olarak halletmek, ekonomik kaynaklarını öncelikli olarak bu alanlara yöneltmek zordur. **Sağlık, konut ve ulaşım sorunu çözülmeksizin, insanca bir yaşamdan söz edilemez.***

Madde 37- Kültür, Sanat

a-) Kültür yapımızdaki yozlaşmayı durdurup, halkın tarih içinde oluşmuş gelenek ve kültürünü geliştirmek, halk kültür ve değerlerinin önünü açmak, halkın iktidarının öncelikli görevlerindendir. Bu çerçevede; emperyalizmin kozmopolit, yoz, bireyci ve tüketici kültürünün ortadan kaldırılması için halkı, kendi değer ve gelenekleri temelinde devrimci ve yurtsever bir kültürle donatmaya yönelik tedbirler alınır, programlar oluşturulur.

b-) Demokratik Halk Cumhuriyeti, ahlaki yozlaşmaya, ideolojik ve kültürel dejenerasyona karşı mücadele ederek, kültürel yenilenme ve gelişme politikalarını yürürlüğe koyar. Ahlaki yozlaşmanın, bireyci ideoloji ve kültürün, çeşitli kesimlerin hırsızlık gibi suçlara, fuhuş bataklığına sürüklenmesinin ekonomik, sosyal temeli ortadan kaldırılmadan kültürel yenilenmenin başarıya ulaşamayacağı-

dan hareketle, bu mücadele ekonomik ve sosyal düzenlemeler eşliğinde yürütülür.

c-) Düşünce, sanat, bilim üretiminin, bu üretime halkın katılımının önündeki ekonomik, siyasal engeller ortadan kaldırılır; öte yandan, sanat adı altında yozlaşma ve ah-laksızlığın teşvik edilmesine, halkın paylaşımcı tarihsel değerlerinin yok edilmesine izin verilmez.

d-) Çeşitli dallarda faaliyet yürüten, ürün veren aydın ve sanatçıların **Aydın-Sanatçı Meclisleri**'nde örgütlenmesi; il, ilçe, köy düzeyinde Halk Meclisleri'nin desteğiyle kül-tür merkezlerinin kurulması teşvik edilir. Sanatçıların oluşturduğu dernekler, meclisler, kooperatifler Kültür Ba-kanlığınca desteklenir.

e-) Anadolu topraklarının binlerce yıllık kültürel mirası, folklorik değerleri, sanat yapıtları, mimari eserleri titiz bir koruma altına alınarak halkın hizmetine sunulur. Emperyalistler tarafından yağma edilen tarihi eserlerin geri getirilmesi için özel çaba sarfedilir.

NEDEN? Çünkü, yaşamımızın 24 saatine çarpık kapi-talizmin kültürü hakim kılınmaya çalışıldı. Yaşamımız, tüketim çılgınlığıyla, yozluklarla, ahlaki dejenerasyon-la, fuhuşla, uyuşturucuyla, kumarla, futbol fanatikli-ğiyle, tüm bunları öğütleyen ve müzikten edebiyata her alana yayılan sözde sanat ve sanatçılarla kuşatıl-dı. **Halkımızın en güzel değerleri** bireycilikle, köşe dönmeçilikle yok edilmeye çalışıldı. Halkın değerleri ağır biçimde tahribata uğradı. Demokratik Halk Cum-huriyeti işte bu nedenle, uygulayacağı kültür politika-sıyla, bu tahribatı onarmayı, halklar ve toplumu oluş-turan bireyler arasında paylaşımı, sevgiyi, saygıyı, yardımlaşmayı, fedakarlığı, halkın olumlu gelenek ve

değerlerini esas alan bir kültürün oluşturulmasını hedefler; iradi politika ve kurumlaşmalarla, bizzat Meclislerin yönetimi ve kitlesel katılımıyla halkın yaşamını emperyalizmin, kapitalizmin yoz kültürünün etkilerinden arındırma faaliyetini yürütür.

Madde 38- Çevre

a-) Çevre sorunu ve korunması, merkezi planlamalar çerçevesinde ele alınır. Doğal çevreyi kirletecek, halkın sağlığını tehdit edecek sanayi yatırımlarına izin verilmez. Tüm fabrika, atölye benzeri tesislerin doğayı ve çevreyi kirletmeye karşı filtre, arındırma, atık toplama ve benzeri önlemler almaları zorunludur.

b-) Sanayide, ısınmada doğal enerjinin daha yaygın kullanılmasına öncelik verilir. Nükleer enerji, gen teknolojisi vb. kullanımının beraberinde getirdiği çevre ve toplum sağlığını tehdit eden etkenlere karşı önlemler almak devletin görevleri arasındadır. Tüketim maddelerinin imalatında, ve ürünlerde çevre kirlenmesine yol açacak hammaddeler ve ambalajların kullanılmaması özendirilir.

c-) Kentlerin kanalizasyon ve çöp toplama gibi altyapı sorunları yerel yönetimlerin öncelikli görevleri arasındadır. Hiçbir yerel yönetimin halkı çöp ve pislik içinde yaşatmaya hakkı yoktur. İl, İlçe ve Mahalle Meclisleri bu konunun doğrudan denetleyicisidirler.

d-) Okullarda ve her düzeyde çevre bilincini geliştirecek bir eğitim verilecek; devletin halk iktidarı öncesi yakıp yıktığı ormanların canlandırılması için toplumsal bir seferberlik ilan edilecektir.

NEDEN? Çünkü, Sağlıklı bir yaşam, Sağlıklı çevre ko-

şullarının varlığıyla mümkündür. Her şeyin tekellerin çıkarlarına göre düzenlendiği, yağmacılığın, talancılığın işbaşında olduğu bir ülkede doğal çevrenin korunamayacağını yaşayarak gördük. Kıyı yağmacılığına, ormanların katledilmesine, deniz, göl ve nehirlerimizin kirletilmesine, zehirli fabrika atıklarıyla halk sağlığının tehdit edilmesine bu küçük azınlığın çıkarları için göz yumulmuş, bu çevre katliamı bizzat iktidarların onayıyla yürütülmüştür. Demokratik Halk Cumhuriyeti, bu doğal çevrenin ve güzelliklerin halka ait olduğu, hiçbir üretim ve yatırımın halk sağlığına karşı olamayacağı bilinciyle, bu konuda kesin hükümler yürürlüğe koymakla, çevre suçlarına karşı sert önlemler almakla yükümlüdür.

Madde 39- Spor

Demokratik Halk Cumhuriyeti, spor ve dinlenmenin doğal hak olduğu anlayışıyla, halkın spor, dinlenme, tatil ihtiyaçlarını karşılayacak tesisler kurar; bunun için gerekli yasal, idari düzenlemeleri yapar.

Sporun, meta olmaktan çıkarılarak beden ve ruh sağlığına, insanların kardeşlik ve kollektif dayanışma ruhuyla yetiştirilmesine hizmet etmesi sağlanır. Bu amaçla spor halkın doğrudan katılabileceği bir toplumsal faaliyet haline getirilerek, yaygın spor üniteleri kurulur, kitlesele ve amatör spor desteklenir. Küçük bir azınlığın değil, geniş halk kitlelerinin spor yapmasının koşulları oluşturulur.

NEDEN? Çünkü, spor ülkemizde kitlelere dinamizm kazandıran bir araç olmaktan çıkıp, adeta ülkenin kanyan yarası haline gelmiştir. Belli bir azınlığın para

kazanmak için kurduğu klüpler çevresinde odaklaşan spor, geniş kitlelerin apolitikleştirilmesinin, ülke sorunlarından uzaklaştırılmasının ve birbirine düşürülmesinin aracı haline gelmiştir. Futbol fanatikliğinin kıydığı can sayısı bile durumun vahametini ortaya koymaktadır. Demokratik Halk Cumhuriyeti, sporu kitlere yayarak, onun özünde varolan, beden eğitimi ve insanların kardeşliği düşüncesini öne çıkararak bu tabloyu değiştirmeyi hedeflemek durumundadır.

Madde 40- İltica Hakkı

Demokratik Halk Cumhuriyeti, haklı bir davayı savunduğu, ulusal kurtuluş mücadelesi verdiği ve devrimci hareketlere katıldığı için veya aynı muhtevadaki bilimsel ve sanatsal faaliyetlerinden dolayı gerici yönetimler tarafından baskıya maruz bırakılan yabancı uyruklu herkese sığınma ve yerleşme hakkı tanır.

Madde 41- Şehitler ve Şehit Aileleri

Demokratik Halk Cumhuriyeti, emekçi halkın kurtuluş mücadelesinde ölümsüzleşenlerin anısını yaşatır, miras bıraktıkları kararlılık, özveri, davaya bağlılık ve cesaretlerini, halkın bilincinde ölümsüzleşen değerler olarak korur.

Şehit aileleri ve çocukları ve gaziler, devletin güvencesinde olacak, yaşamları ve eğitimleri için gerekli her şey öncelikle sağlanacaktır.

Madde 42- Demokratik Halk Cumhuriyeti Vatandaşlarının Asli Görevi

Halkın çıkarlarını, anayasayı ve vatani savunmak, her Demokratik Halk Cumhuriyeti vatandaşı için kutsal ve onur-

lu bir görevdir.

BÖLÜM : 6

**ÜRETİM, BÖLÜŞÜM VE TÜKETİM,
ÜCRET VE FİYATLAR,
EMPERYALİZM VE TEKELLERE GÖRE DEĞİL,
HALKIN İHTİYAÇLARINA GÖRE BELİRLENİR
- Ekonomi -**

Madde 43- Emperyalizmin Ve Tekellerin Ekonomik Ege-menliğine İzin Verilmez.

Demokratik Halk Cumhuriyeti, üretici güçlerin gelişmesi-nin ve ülke kalkınmasının önünde engel olan emperyaliz-min ve tekellerin ekonomik ve siyasi tahakkümünü kaldı-racak politikaları yürürlüğe koyar.

Madde 44 - Ekonomi politikalarının temeli, halkın ihti-yaçları ve çıkarlarıdır. Ekonomiyi bu temelde düzenleye-bilmek için, oligarşik güçlere ait tekeller, onların deneti-mindeki tüm üretim üniteleri kamulaştırılacaktır.

Madde 45- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde sanayi ve ticaret, tarım ve hayvancılık alanlarındaki temel üretim üniteleri, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri, topraklar **halkın ortak malıdır.**

Madde 46- Bankalar, deniz ve hava limanları, enerji santralleri, barajlar, ulaşım ve haberleşme, dış ticaret ala-nındaki işletmelerin mülkiyet ve denetimi devlete aittir.

Madde 47- Üretim, ekonomik ve sosyal dönüşümü sağlayacak, ulusal geliri büyütüp, halkın refahını geliştirecek tarzda planlı bir ekonomiye göre düzenlenir. Tekelleşmeye, kartelleşmeye izin verilmez.

Ülke ekonomisini kendi kendisine yetecek bir iç bütünlüğe kavuşturmak için ekonomi ağır sanayi temelinde geliştirilir, tarım modernleştirilerek sanayiye girdi olacak şekilde örgütlenir.

Ekonominin planlanmasının ve halkın geçim düzeyinin enflasyon, zam gibi gelişmelerle bozulmamasının gerektirdiği önlemler alınır. Kapitalizmin plansız ekonomiye dayanan özelliği enflasyonun esas kaynağıdır. Üretim ve tüketim arasındaki dengesizlik ortadan kaldırılıp, ülke kaynakları rasyonel olarak kullanıldığında, bölüşüm adaletli olarak yapıldığında enflasyonun koşulları ve zam yapma gereği de ortadan kalkacaktır.

NEDEN? Çünkü, ülkemiz ekonomisi, tarihinin hemen hiçbir döneminde emperyalizmin talan ve yönlendirmesinden kurtulamamıştır. 1950'lerden sonra ise uygulanan ekonomi politikaların tamamı emperyalist merkezlerde üretilip, ülkemizde işbaşına gelmiş olan hükümetlere dikte ettirilen ekonomi politikalarıdır.

Ekonomimiz IMF, Dünya Bankası gibi kurumlarca yönetilmiştir. Böyle olduğu içindir ki, bu ekonomi politikardan halkın payına düşen her zaman "kemer sıkma"lar, "acı ilaç"lar olmuştur. Çünkü tüm ekonomi paketleri halkın ekonomik sorunlarını değil, uluslararası tekellerin ve onların ülkemizdeki işbirlikçileri olan TÜSİAD'cılarının ekonomik sorunlarını çözmeyi amaçlamıştır. Emperyalizme karşı bağımsızlığı-

nı sağlamış bir Halk Cumhuriyeti elbette IMF, Dünya Bankası gibi kurumların ekonomisini belirlemesine de, karışmasına da izin vermemelidir. Sömürünün dizginsizce sürdüğü bir toplumda haksızlıkların, adaletsizliklerin, baskının, her türlü pislğin önüne geçilemez. İşte bu yüzden ki, Halk Cumhuriyeti'nin ekonomisi sömürüyü ortadan kaldırmayı hedefleyen plan ve programlarla yönetilecektir.

Madde 48- Gelir düzeyini gözeten tam adaletli bir vergi sistemi oluşturularak elde edilen ulusal değer halkın mutluluğu ve refahı için kullanılır.

***NEDEN? Çünkü,** vergiler sömürü, soygun düzeninin sahiplerinin geçim kapısı olmuştur. Adaletli bir vergi sistemi için varolan tüm vergi yasaları ve vergi biçimleri, tüm dolaylı vergi biçimleri lağvedilecek; vergi yükü işveren durumunda olanlarla emeğiyle geçinenler arasındaki ayrım temelinde adaletli bir biçimde paylaşılacak; halkın temel ihtiyaçlarının karşılanmasında dolaylı vergilere başvurulmayacaktır. Halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçları karşılandığı oranda, doğru bir ücret-fiyat politikasıyla çalışanlardan alınan vergilerin en aza indirilmesi ve giderek kaldırılması hedeflenecektir.*

Madde 49- Kırsal Alanda Toprak Ağalarının Ekonomik Ve Siyasi Egemenliğine Son Verilecektir

Madde 50- Oligarşi içindeki toprak ağalarının elindeki topraklar kamulaştırılarak, geniş bir toprak ve tarım reformu uygulanacak, topraksız ve az topraklı köylülere ihti-

yaçlarına göre ve toprak mülkiyetinin ulusal niteliğini bozmadan toprak dağıtılacaktır. Dağıtılan bu topraklar alınıp satılamaz, başkalarına devredilemez.

Madde 51- Büyük tarımsal üniteler olarak düzenlenen tarımsal işletme ve çiftlikler, tarım işçilerinin denetimi altında planlı ekonominin bir parçası olarak üretime katılır. Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde planlı ekonomiye ve halkın ihtiyaçlarına göre üretim yapan küçük ve orta işletmelere yasal olarak izin verilir.

Madde 52- Hayvancılık alanında yetiştiricilik ve üretim yapan küçük üreticilerin eski düzenden kalan tüm borçları iptal edilerek bu kesimler desteklenir, kollektif üniteler içerisinde örgütlenmeleri teşvik edilir. Yoksul köylülük ve küçük üreticiler desteklenmediği takdirde, ortaya yeni ağaların, tefeci-tüccarların çıkması kaçınılmazdır; halk iktidarı bunun önlemlerini almakla yükümlüdür.

Madde 53- Taban fiyat tespitlerinde üreticilerin emeğinin karşılığının verilmesi esastır. Taban fiyat tespitlerinde en başta üreticilerin Meclisleri belirleyicidir, işçi ve diğer halk kuruluşlarının da söz ve karar sahibi olmaları sağlanır.

Madde 54- Köylülüğün ekonomik olarak kollektif üretim üniteleri içinde; siyasal olarak **Köylü Meclisleri** içinde örgütlenmeleri teşvik edilir; emekçi köylüler, kendilerine ve ülkeye ilişkin her türlü söz ve karar hakkını bu kurum aracılığıyla kullanırlar.

Madde 55- Ormanlar, denizler, göller, akarsular halkındır. Ürünlerinden, başta yöre halkı olmak üzere tüm halkın yararlanması sağlanır. Korunması ve güvence altına alınması örgütlü halkın görevidir.

BÖLÜM : 7

DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ'NDE

YASALAR, HALKIN İHTİYAÇLARI,

HUZURU VE GÜVENLİĞİ İÇİNDİR

- Yasama -

Madde 56- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin en yüksek yasama organı **Genel Halk Meclisi'**dir. Genel Halk Meclisi, bölgesel ve çeşitli halk kesimlerinin içinde örgütlü olduğu Meclislerin, kendi içinden seçimle belirlediği temsilcilerden oluşur.

Madde 57- Demokratik Halk Cumhuriyet'inde Yasama ve Yürütme mekanizmalarının oluşmasının esası; halkın her kesiminin köylerden, mahallelerden, ilçe, il ve bölge düzeyindeki meclislere kadar, her düzeyde söz ve karar hakkını kullanıp, temsilcilerini seçmesiyle aşağıdan yukarıya halkın iradesinin hakim kılınmasıdır. Yani halk, işçisi, memuruyla, kadını, erkeği, genci yaşlısıyla, Genel Halk Meclisi'nin oluşturulmasında hem yerel iktidar organlarında, hem de çeşitli sınıf ve tabakaların çıkarlarını savunma temelinde oluşturulmuş meclislerinde iradesini ortaya koyacaktır. Ülke genelinde 4-5 yılda bir yapılacak seçimle oluşacak ve 4-5 yıl boyunca da halkın denetleyemeyeceği bir meclis, gerçek bir demokrasinin aracı ve biçimi olamaz. Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde, halkın iktidar olması, bizzat yasama ve yürütme mekanizmasının bu oluşumunda ifadesini bulur.

Madde 58- Genel Halk Meclisi'nin üyelerinin yarısı; Bölge Halk Meclisleri'nin, temsil ettikleri nüfusla orantılı olarak seçip gönderdiği temsilcilerden; diğer yarısı ise, İşçi, Memur, Köylü, Öğrenci, Esnaf, Asker, Hukukçu, Aydın ve Sanatçı Genel Meclisleri'nin, sahip oldukları üye sayısıyla orantılı olarak seçip gönderdikleri temsilcilerden oluşur.

Madde 59- Genel Halk Meclisi'nin Görev ve Yetkileri;
Anayasayı değiştirmek,
Kanun yapmak,
Bakanlar Kurulu'nun hazırladığı programı ve bütçeyi onaylamak,
Devletler arası anlaşmaları onaylamak,
Halk Meclisi Divanı'nı seçmek,
Genel, kısmi, özel af yasası düzenlemek,
Ülke savunmasının ve anayasal düzenin korunması amacıyla bölgesel ya da genel savaş hali, olağanüstü durum, seferberlik ilan etmek.

Madde 60- Kanun teklif etme hakkına aşağıdaki kurum, kuruluş ve kişiler sahiptir: Cumhuriyet Başkanlık Kurulu, Hükümet, Genel Halk Meclisi Üyeleri, Bölge Meclisleri, Yerel Halk Meclisleri, çeşitli halk kesimlerinin meclis, sendika, dernek gibi ülke çapında merkezi demokratik kitle örgütleri, ülke nüfusunun Genel Halk Meclisi üye sayısına bölünmesiyle elde edilecek rakama eşit sayıdaki yurttaş topluluğu.

Madde 61- Genel Halk Meclisi'nde kararlar üye tam sayısının yarısından bir fazla çoğunlukla alınır. Genel Halk Meclisi'nin alacağı tüm kararlar, çıkarılması düşünülen tüm kanunlar, olağanüstü aciliyet gerektiren haller dışında, halkın ve halk örgütlülüklerinin tartışmasına sunulur.

cak, ilgili tüm çevrelerden görüş alınacaktır. Halkın tartışması, olumlu ya da olumsuz düşüncelerini ifade etmesi için gerekli koşullar ve zaman sağlanacaktır. Genel Halk Meclisi, tüm ülkenin, halkın kaderini doğrudan etkileyecek kararların alınmasında, yasaların çıkarılmasında, bu tartışma, görüş, öneri alma sürecinin sonunda, her düzeydeki halk örgütlülüklerinin katılım ve onayını esas alır.

Madde 62- Genel Halk Meclisi'nin kabul ettiği kanunu hiçbir merci red ya da iptal edemez. Cumhuriyet Başkanlık Kurulu'nun bir defaya mahsus Mecliste ve kamuoyunda yeniden tartışılmasını sağlamak amacıyla veto hakkı vardır.

Madde 63- Hükümet, kanun hükmündeki kararları Cumhuriyet Başkanlık Kurulu'nun onayıyla çıkarabilir. Almış olduğu kararı Meclisin ilk çalışma gününde kanun teklifi olarak Meclise sunmak zorundadır. Meclis bu kararı reddederse, ilgili karar yayınlandığı günden itibaren tüm sonuçları ile birlikte iptal olur.

Madde 64- Anayasaya ters düşmeyecek şekilde örgütlenen siyasal partiler, kitle örgütleri, sendikalar vb. kuruluşlar her düzeydeki seçimlerde aday gösterebilirler.

Madde 65- Yurttaşlık haklarına sahip olan herkes seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Seçme yaşı 16, seçilme yaşı 21'dir. Seçme ve seçilme hakkı, ülkeyi yeniden emperyalizme bağımlı hale getirme ve faşist bir rejim kurmaya dönük siyasi faaliyetlerde bulunma durumunda kısıtlanabilir.

Madde 66- Genel Halk Meclisi'ne seçilen temsilciler, kendilerini seçen Meclisler tarafından çoğunluk kararı ile görevden alınabilirler.

Madde 67- Herhangi bir bölgeyi temsilen Genel Halk Meclisi'nde yer alan temsilcilerin, seçtikleri Bölge Halk Meclisi'ndeki üyelikleri devam eder.

Madde 68- Genel, Bölge ve Yerel Halk Meclisi üyelerinin yargı karşısında herhangi bir vatandaştan farklı olarak özel bir ayrıcalıkları, dokunulmazlıkları yoktur. Cumhuriyetin her vatandaşı için geçerli olan kanunlar ve ceza kanunları onlar için de geçerlidir.

NEDEN? Çünkü, demokrasi sadece halkın ülkeyi yönetecek vekilleri seçmesi, söz ve karar hakkını vekillere devretmesi demek değildir. Çünkü asıl yönetici halktır ve halk bu yetkisini, görevini her aşamada kullanabilmelidir. Tüm yasama mekanizması da buna göre şekillenmelidir. Yasaların halkın çıkarlarına uygun olmasının, yasama organlarının yozlaşmasının engellenmesi, halkın her aşamada tartışan, **her aşamada** söz söyleyen ve karara katılan bir işleyiş içine sokulmasıyla mümkündür. Yasama ancak böyle şekillenirse, o ülke **HALKIN YÖNETTİĞİ BİR ÜLKE olabilir.**

Seçmen yaşı 16 olarak öngörülmüştür; çünkü, bu yaşta gençlerimizin vatanları ve halkları için ölümü göze alarak savaştıkları, Gazi gibi ayaklanmaların, ve örneğin dünya gerçeğinde İntifadalar gibi halk ayaklanmalarının tarihinin adeta bu yaştaki gençlerimizle yazıldığı; ve öte yandan çağın teknolojik gelişimi içinde çocuklarımızın, gençlerimizin pek çok gerçeğe erken yaşta vakıf olduğu görmezden gelinemeyecek bir gelişmedir. Halk iktidarı seçmen ve seçilme yaşını, gençliği burjuvazinin eğitim sisteminden koparıp, halkına karşı sorumluluk duyan, bilgili bir gençlik ha-

line dönüştürdüğü ölçüde bu yaş ölçülerini gözden geçirecektir.

BÖLÜM : 8

DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ'NDE YÜRÜTME HALKIN ÜSTÜNDE DEĞİL, HALKIN HİZMETİNDEDİR.

- Yürütme -

Madde 69- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yürütme görevi Cumhuriyet Başkanlık Kurulu, Bakanlar Kurulu ve bağlı kurumlar tarafından yerine getirilir.

Madde 70- Cumhuriyet Başkanı, Genel Halk Meclisi tarafından seçilir.

Madde 71- Cumhuriyet Başkanlık Kurulu, Cumhuriyet Başkanı, ve İşçi, Memur, Köylü, Esnaf, Öğrenci, Hukukçu, Asker, Aydın-Sanatçı Meclislerinin, üye sayısına orantılı olarak kendi içlerinde seçimle belirleyip gönderecekleri 1-4 arası üyeden oluşur.

Madde 72- Cumhuriyet Başkanlık Kurulu'nun hükümeti kurmakla görevlendirdiği Başbakan'ın oluşturduğu Bakanlar Kurulu (Halk Hükümeti), Genel Halk Meclisi'nden aldığı onayla göreve başlar. Halk Hükümeti, Genel Halk Meclisi'ne karşı sorumludur.

Madde 73- Cumhuriyet Başkanlık Kurulu'nun Görev ve

Yetkileri:

a-) Devleti temsil eder. Bu görevi Cumhuriyet Başkanı yerine getirir.

b-) Hükümeti kurma göreviyle Başbakanı görevlendirir.

c-) Yasamanın görevini yerine getiremediği, çözüm üretilmediği, karar alamadığı durumlarda halkoyuna başvurulmasını sağlar. Genel Halk Meclisi'ni gerekli gördüğü durumlarda olağanüstü toplantıya çağırır.

d-) Genel Halk Meclisi'nin çıkardığı kanunları bir defaya mahsus veto yetkisi vardır. Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan kanun hükmündeki kararları anayasaya ve yasalara aykırı bulunduğu durumlarda, yürütmeyi durdurup, Mecliste görüşülmesini isteme hakkına sahiptir.

Madde 74- Halk Hükümeti'nin Görev ve Yetkileri:

a-) Hükümet, bakanlıkları aracılığıyla yetki ve sorumlulukları altındaki kurumları ve organları, yasalara uygun olarak düzenler, denetler, yönetir ve kararların, politikaların uygulanmasını sağlar.

b-) Bakanlıklar, yetki alanlarında faaliyet sürdüren yerel, bölgesel halk meclisleri ve işçi, köylü, gençlik, esnaf, asker, hukukçu, aydın ve sanatçı meclisleri ve diğer halk örgütüllükleri ile koordinasyon içinde çalışır. Bakanlıkların faaliyetleri, uygulamanın muhatabı olan Bölge ve Yerel Halk Meclisleri'nin ve çeşitli halk kesimlerinin örgütlendiği meclislerin denetimine açıktır. Bu meclisler, Bakanlığın uygulamalarına ilişkin, Genel Halk Meclisi'ne güvensizlik belirtebilir, güven oylaması isteme hakkına sahiptirler.

c-) Bakanlar Kurulu, ekonomiyi ve üretimi planlar, bütçeyi düzenler, bütün devlet işlerini ilgili iktidar organları ile koordineli olarak yürütür.

d-) Halkın çıkarları doğrultusunda toplumsal düzeni sağ-

lamak ve anayasal hakları güvence altına almak için gerekli önlemleri alır.

e-) Demokratik Halk Cumhuriyeti Anayasası doğrultusunda dış politikayı belirler, devletlerarası ilişkileri yürütür.

f-) Halk Ordusu'nu yönetir. Askerlikle ilgili düzenlemeleri yapar.

g-) Sayılan yetki ve görevleri dışında Genel Halk Meclisi'nin kendisine verdiği yetkileri kullanır, görevleri yerine getirir.

NEDEN? Çünkü, yürütmenin ve yasamanın, halkın denetiminin dışında bırakıldığı her sistemde, yönetimin keyfileşmesi ihtimal dahilindedir ve bu durumda tüm hak ve özgürlükler, demokrasinin kendisi tehdit altındadır. Ülkemizde 1961 Anayasası'ndan itibaren egemen sınıfların yaptığı da esas olarak bu olmuş; 12 Eylül'le birlikte yürütme tamamen güçlendirilip neredeyse sorumsuz sayılmıştır. Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yürütme de, tüm diğer organlar açısından olduğu gibi, halkın, yerel ve genel meclislerin sürekli denetimine tabidir. Halk, yasaların yapılmasına katıldığı gibi, yasaların uygulanışında da söz sahibi ve denetleyici bir konumda olacaktır.

BÖLÜM : 9

DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ'NDE DEMOKRASİ; İKTİDAR YETKİLERİNİN KÖYLERE, MAHALLELERE KADAR YEREL MECLİSLERLE PAYLAŞILMASI ÜZERİNDE ŞEKİLLENİR - Yerel Yönetimler -

Madde 75- Yerel Halk Meclisleri, bölge, il, ilçe, köy ve mahalle düzeyinde tüm yerleşim birimlerindeki iktidar organlarıdır.

Madde 76- En küçük birim olan köy, mahalle, ilçe ve il Halk Meclisleri'nin üyelerinin yarısı, doğrudan, genel, eşit, gizli oy esasına göre seçilir. Köy, mahalle, ilçe ve il meclislerinin diğer yarı sayıdaki üyesi ise, köy, mahalle, ilçe ve ilde kurulu bulunan belli sayıda üyeye sahip meclislerin seçtiği temsilcilerden oluşur.

Madde 77- Bölge Halk Meclisleri'nin üyelerinin yarısı, mahalle, köy, ilçe ve il yerel Halk Meclisleri tarafından nüfuslarına oranla seçilen temsilcilerden, diğer yarısı ise, işçi, memur, esnaf vb. çeşitli halk kesimlerinin meclislerinin bölge örgütlülükleri tarafından üye sayısına oranla seçilen temsilcilerinden oluşur.

Bölgelerin sınırları, ekonomik, coğrafi, ulusal, yerel özellikler göz önünde bulundurularak Genel Halk Meclisi tarafından belirlenir.

Madde 78- Bölge ve Yerel Halk Meclisleri yetkili oldukları yerleşim birimleriyle ilgili sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel konularda kararlar alır. Bu kararları uygulamak, kamu düzenini sağlamak için yerel düzeyde siyasal, ekonomik, güvenlik ve diğer alanlarda gerekli örgütlenmeleri kurar. Bu alt organların tümü, Bölge ve Yerel Halk Meclisi'ne karşı sorumludur.

Madde 79- Bölge ve Yerel Halk Meclisleri'nin aldığı kararlar ve yürüttüğü faaliyetler Demokratik Halk Cumhuriyeti Anayasası'na aykırı olamaz. Kararların alınmasında ve uygulanmasında, ilgili diğer idare organlarıyla koordinasyon içinde bulunur.

Madde 80- Bölge ve Yerel Halk Meclisleri kendi bölgelerinde geçerli olacak kanunları yapmak, yerel ekonomik planları, yerel bütçeyi ve hesapları inceleyip onaylamak, buldukları bölgede halk iktidarının otoritesini sağlamak ve yurttaşların haklarını korumak görev ve yetkilerine sahiptirler.

Madde 81- Bölge ve Yerel Halk Meclisleri, kendi üyeleri arasından belirli sayıdaki temsilciyi yürütme olarak seçer. Yürütme, Bölge ve Yerel Halk Meclisi'ne karşı sorumludur ve uygulamaları itibarıyla Merkezi Halk Hükümeti'nin de denetimine açıktır. Yürütme üyeleri seçtikleri çoğunluk oranıyla görevden alınabilirler.

Madde 82- Her düzeydeki Bölge ve Yerel Halk Meclisleri'nin yürütme organlarının görev ve yetkileri:

a-) Yürütme organı, ekonomi sorumlusu, altyapı sorum-

ulusu, güvenlik sorumlusu, kültür sanat sorumlusu başta olmak üzere yetkileri bölge, il, ilçe ya da köyle sınırlı kurumlara ve komiteler oluşturur, bölgenin sorunlarını merkezi hükümetle ilişki içinde çözmeye çalışır.

b-) Bölge ve Yerel Halk Meclisi'nin aldığı kararların uygulanmasını sağlar.

c-) İlgili bölge halkını ya da meclisini gerektiği durumlarda temsil eder.

d-) Bölge ve Yerel Halk Meclisi'ni toplantıya çağırır.

Madde 83- Yerel Halk Meclisi Yürütmesi, bir başkan ve çeşitli alanlardaki kurumlara gözönünde bulundurularak belirlenmiş yeter sayıda üyeden oluşur.

NEDEN? Çünkü, halkın tüm zenginliğini, tüm yaratıcılığını, üretkenliğini harekete geçirmenin, ülkeyi, bağımsızlığı ve demokrasiyi sahiplenmesini sağlamanın yolu, halkı her düzeyde söz, karar sahibi yaparak yönetime katmaktır. Bu ülke, bu topraklar üzerinde yaşayan herkesindir; herkesi yönetime katmanın en temel yollarından biri ise yerel yönetimleri daha etkili ve yetkili hale getirmekten geçer. Demokratik Halk Cumhuriyeti iktidar yetkilerini bölge, il, ilçe, mahalleler ve köylere kadar yayarak halkın karar hakkını, kendi yaşamına ilişkin herşeyi kendisinin belirleme hakkını kurumsallaştırır. Halka, yerel yönetimlere yetki vermekten korkan iktidarlar, halktan korkan iktidarlardır. Demokratik Halk cumhuriyeti'nde halk iktidarı, yetkileri halka dağıttıkça daha güçlenecek, halkın iktidarı, çıkarları ve geleceği daha büyük bir güvenceye kavuşmuş olacaktır.

BÖLÜM : 10

DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ'NİN ADALETİ, BURJUVAZİNİN DEĞİL, HALKIN ADALETİDİR - Adalet Ve Yargı -

Madde 84- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yargı organları, Genel Halk Meclisi kararıyla kurulan Cumhuriyet Yüksek Halk Mahkemesi, Özel Halk Mahkemeleri ve halkın seçimiyle oluşturulmuş Halk Mahkemeleri'dir.

Madde 85- Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yargı, halkın yargıya katılımını esas alan bir adalet anlayışı üzerinde yükselir. Bu anlayışa göre, halk iktidarına ve topluma karşı işlenen suçlar, halkı oluşturan bireyler arasında ortaya çıkacak sorunlar, halk iktidarının yasaları, değerleri ve toplumsal haklar temelinde çözümlenir.

Madde 86- Cumhuriyet Yüksek Halk Mahkemesi, Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin en yüksek yargı organıdır. Cumhuriyet Yüksek Halk Mahkemesi, hükümetin ve savcı, yargıç ve avukatlardan oluşan Hukukçular Meclisi'nin göstereceği adaylar arasından Genel Halk Meclisi tarafından seçilen üyelerden oluşur.

Madde 87- Cumhuriyet Yüksek Halk Mahkemesi, yasa göre yetki alanına giren davalara bakar, özel ve yerel halk mahkemelerinin hüküm ve kararlarına karşı yapılan şikayet ve temyizleri inceler.

Madde 88- Özel Halk Mahkemeleri, askeri, ekonomik, si-

yasi alanlarda uzmanlığı gerektiren davalara bakar. 16 yaşın altındakiler, özel olarak oluşturulmuş Çocuk Mahkemeleri'nde yargılanırlar.

Madde 89- Yerel yargı organları Halk Mahkemeleri'dir. Halk Mahkemeleri buldukları yerleşim biriminde halk tarafından genel, dolaysız, eşit, gizli oyla seçilen ve yine aynı esasa göre görevden alınabilen üyelerden ve Cumhuriyet Yüksek Halk Mahkemesi tarafından atanan bir yargıç ve Cumhuriyet Bassavcılığı tarafından atanan bir savcıdan oluşur.

Madde 90- Yargılama herkese açık aleni mahkemelerde gerçekleştirilir. Yargı giderleri devletçe karşılanır. Bireylerin savunma hakkı yasalarca güvence altına alınmıştır.

Madde 91- Duruşmalarda sanığın ana dilinde yargılama hakkı vardır. Bunun için gerekli düzenleme mahkemelerde yapılır.

Madde 92- Genel Halk Meclisi, tüm bakanlıklar, bunlara bağlı tüm organlar ve buralardaki görevliler ile tek tek vatandaşların yasalara uyup uymadığını gözetmesi göreviyle Cumhuriyet Başsavcılığı Kurulu'nu seçer.

Madde 93- Cumhuriyet Başsavcılığı Kurulu özel ve yerel mahkemelerde görev yapacak savcıları atar.

Madde 94- Savcılık organları görevlerini herhangi bir yerel yönetim organından bağımsız olarak yerine getirirler. Demokratik Halk Cumhuriyeti Başsavcılığına bağlıdır.

NEDEN? Çünkü, güçlünün güçsüzü ezdiği, büyüğün küçüğü yuttuğu, zenginin yoksulu horladığı, vicdanların ve adaletin parayla satın alınabildiği bir ülkede ya-

şamak zorunda bırakıldık. Sistem adaletsizlik üzerine kurulmuştur. Mahkeme denince akla yılları bulan davalar, parayla adalet satın almalar geldi. Yüz milyarlarca lirayı dolandıranlar, çalanlar mahkemelerden beraat kararları alırken, bir ekmek, yarım kilo et çalan insanlar yıllarca cezaevlerinde yattılar. Ölüm mangaları açılan her davada beraat ettirilirken, işçiden, memura, öğrenciye kadar hakları ve özgürlükleri için mücadele eden çeşitli kesimlere, halkın kurtuluşu için fedakarca ve kahramanca mücadele edenlere, en ağır cezalar verildi. Hukuka bağlı kalmaya çalışan yargıçlar, savcılar oradan oraya sürgün edilirken işkenceyi onaylayan hakimler ve savcılar terfi ettirildiler. Düzenin adaleti halkın değil, çalışanların çıkarlarının değil, tekellerin özel mülkiyetinin koruyucusuydu.

Gerçek adaletin yerini bulması için halkın yargıya ortak edilmesi şarttır. Adalet halkın, haklının, insanlığın, ahlakın yanında olursa adalettir. İşte bu nedenlerle Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde, her aşamasında halkın katıldığı bir yargı sisteminin oluşturulması esas alınmıştır.

Madde 95- Cezaevleri Birer Eğitim Kurumu Olacaktır;

a-) Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde yargı ve adalet mekanizması ve onu tamamlayan bir kurum olarak cezaevleri, tutuklu ve hükümlüleri sindirme, baskı ve eza yerleri olmaktan çıkarılacak; suç işleyen bireyleri eğiten, onları üreten, düşünen insanlar olarak topluma kazandıracak kurumlara dönüştürülecektir.

b-) Cezaevlerinde işkence ve kişinin onuruna yönelik uygulamalar yapılamaz. Yapan görevliler yargılanarak cezalandırılır ve bu kurumlarda yeniden görevlendirilemezler.

c-) Cezaevlerinin yönetiminde tutuklu ve hükümlüler ve

aileleri de temsil edilirler.

BÖLÜM : 11

HALKI EN İYİ SAVUNACAK GÜÇ KENDİSİDİR HALK ORDUSU'NUN VE HALKIN SAVUNMASININ ESASI HALKIN SİLAHLANDIRILMASIDIR - Ulusal Savunma ve İç Güvenlik; Halk Ordusu ve Polis -

Madde 96- Gücünü ve kaynağını halktan alan Cumhuriyet Ordusu halk iktidarını her türlü halk düşmanı sabotajlara, emperyalist saldırılara karşı koruyan savunma ordusudur.

Madde 97- Ordu ve savunma, kurumsal olarak, bütün ülkeyi kapsayan bir milis örgütlenmesinden ve bunu tamamlayan mümkün olduğunca dar tutulmuş, donanım ve teknoloji gücü yüksek profesyonel silahlı birliklerden oluşur.

Madde 98- Cumhuriyet Ordusu hiçbir koşul ve biçim altında emperyalistlerin amaçları için kullanılamaz. Diğer halkların ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarının karşısına çıkarılamaz.

Madde 99- Cumhuriyet Ordusu, tüketici değil üreticidir. Ülkedeki üretim faaliyetlerine asli görevi olan askerlik hizmetlerini engellemeyecek şekilde katılır ve halkla içiçe yaşar.

Madde 100- Ordu, halk demokrasisinin siyasi organlarının denetimi altındadır.

Madde 101- Ordu yapılanması içinde, askerlik biliminin doğası gereği bir rütbe ve hiyerarşi sistemi oluşturulur. Ancak bu hiyerarşi üstün altını ezmesine hiçbir biçimde dönüşemez. Askerlik hizmeti içinde dayak, angarya yasaktır; başvuranlar Asker Meclisleri tarafından yargılanıp cezalandırılır.

Madde 102- Ordu içinde demokratik bir işleyiş kurulur. Bu işleyişin güvencesi rütbeli, rütbesiz tüm ordu personelinin içinde yer alacağı Asker Meclisleri'dir. Asker Meclisleri en küçük askeri birimlere kadar örgütlenir, delege-lik sistemiyle Merkezi Asker Meclisi oluşturulur. Ordu iç işleyişine ilişkin tüm kararlar ve yönetmelikler, Asker Meclisi tarafından belirlenir ve denetlenir.

Madde 103- Askerlik, erkek ve kadın her Demokratik Halk Cumhuriyeti yurtdaşı için bir yükümlülüktür. Demokratik Halk Cumhuriyeti ordusunun bir neferi olarak askerlik hizmetini yapmak Demokratik Halk Cumhuriyeti yurttaşları için onurlu bir görevdir. Askerlik yaşı, süresi, tecil koşulları ayrıca yasayla düzenlenir.

NEDEN? Çünkü, egemen sınıfların sisteminin ordu politikası-savunma anlayışı ile halkın çıkarları arasında hiçbir bağlantı kalmamıştır. Silahlı Kuvvetler ne Kore'de emperyalist amaçlar için kullanılırken, ne Kuzey Irak'a girerken, ne Kıbrıs'ı işgal ederken, ne de 12 Eylül'de tüm toplumun özgürlüklerini elinden alırken, halkın fikri sorulmadı, korunan ve kollanan da halkın çıkarları değildi.

Halk kendi çocuklarına, bankaların, holdinglerin, cezaevlerinin önünü beklesin diye görev vermemiştir. Halkımız, askerliği ve orduyu, emperyalist işgalcilere ve onların işbirlikçilerine karşı savaşıldığı günlerdeki gibi vatan sözcüğüyle birlikte anmak istiyor. Bu yüzden ordu halkın, halk iktidarının ordusu olmalıdır. Asli görevi ülkenin ve halkın savunmasıdır. Emperyalistlerin değil, mazlum halkların yanında yer almalıdır. Başka ülke halklarına ve kendi halkına karşı asla kullanılmamalıdır. Halkın ordusu, halkın, askerlik görevini yerine getirmekte olan halk çocuklarının denetiminde olmalıdır. Bunun sağlandığı bir orduyu kimse halka karşı kullanamaz.

Madde 104- Güvenlik Örgütü

a-) Halkın güvenliğini esas olarak halk milisleri sağlayacaktır. Karşı-devrimcilerin, halk düşmanlarının ve diğer suçluların halka karşı eylemlerinin engellenmesi, faaliyetlerinin açığa çıkarılarak yakalanmaları için uzmanlaşmış bir güvenlik örgütü de oluşturulur.

b-) Güvenlik örgütlerinin faaliyetleri yerel düzeyde, Yerel Halk Meclisleri'nin denetimine tabi olacak; bu örgüte bağlı tüm karakollar ve güvenlik birimleri, yasama organlarının ve Halk Meclisleri'nin doğrudan denetimine açık tutulacaktır.

c-) Güvenlik örgütü izleme, yakalama görevlerini kendi hiyerarşisi içinde yerine getirir. Güvenlik örgütünün yürüteceği tüm ifade alma, sorgu işlemleri ise Cumhuriyet Savcılığı'nın izin, denetim ve talimatlarına tabidir.

d-) Güvenlik örgütünde çalışan güvenlik görevlileri, kendi ekonomik, mesleki haklarını savunmak için örgütlen-

me, sendika kurma hakkına sahiptirler.

BÖLÜM: 12

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Madde 1- Katliam, işkence, kaybetme, sürgün, faili meçhul, köy boşaltma, yakma, emperyalist politikaları uygulama, kontrgerillayı oluşturma, halktan toplanan vergileri yağmalama, halka karşı zulüm ve sömürü politikalarını sürdürme suçlarının asıl sorumluları olan cuntaların, cunta dönemleri ve diğer dönemlerdeki hükümetlerin Cunta Şefleri, Başbakan ve Bakan düzeyindeki sorumluları, derhal tutuklanarak, tüm halka ve dünya kamuoyuna açık aleni mahkemelerde yargılanacaklardır.

Madde 2- Bir halk iktidarı döneminde yargılanmaları kaçınılmaz olan suçluların yurtdışına kaçmalarına; halkın malı olan para ve servetleri yurtdışına kaçtırmalarına izin verilmeyecek; gerekli önlemler alınacaktır.

Madde 3- Halka karşı suç işleyen, halk düşmanı nitelikleri ve tüm suçları kanıtlanan, faşist ve emperyalizme bağımlılıktan yana olan partiler kapatılacak; bu partilerin sorumluları, halka karşı uygulanan katliam ve soygun politikalarındaki sorumlulukları oranında, aleni mahkemelerde yargılanarak cezalandırılacaklardır.

Madde 4- Anti-Terör Yasası gibi yasalar, insan haklarını baskı altına alan yasalar derhal iptal edilecek, yasal, idari tüm sonuçları ortadan kaldırılacaktır. İşkenceciler ve halk

düşmanları dışındaki tüm siyasi, adli tutuklu ve hükümlüler, derhal, koşulsuz olarak özgürlüklerine kavuşturulacaklardır.

Madde 5- Tüm hücre tipi ve özel tip cezaevleri kapatılarak; gerek siyasi gerekse adli tutuklulara işkence yaptığı ve insan haklarına aykırı davrandığı belirlenen cezaevi müdürleri, savcılar, jandarma komutanları ve diğer cezaevi personeli yargılanacaklardır.

Madde 6- İşkence yapanlar, yaptıranlar, insan haklarını çiğneyenler, infaz ve katliamların, kayıpların sorumluları derhal tutuklanacak; işkenceye uğrayan, yakınları öldürülen, iktidarların halka karşı politikalarından dolayı zarar gören herkesin kendini ifade edebileceği, suçları kanıtlayıp suçluları teşhis edebileceği bir platformda yargılanarak cezalandırılacaklardır. Bu uygulamalardan zarar görenler veya yakınlarının zararları, maddi ve manevi olarak tazmin edilecektir.

Kayıpları, faili meçhulleri ve infazları araştırmak, kayıpların akibetlerini açığa çıkarmak için, içinde kayıp ve şehit yakınlarının, hukukçuların da bulunduğu, her türlü sorsuşturmaya ve açığa çıkartmaya yetkili özel komisyonlar kurulacaktır.

Madde 7- Siyasi Şubeler, MİT Merkezleri, karakollar, Jandarma birlikleri ve gizli kontrgerilla üslerindeki tüm işkence aletleri halkın gözü önünde imha edilecek; bu kurumların tümü lağvedilecektir.

Madde 8- Yoksul köylü üreticilerinin çeşitli devlet kurumlarına ya da tefecilere olan tüm borçları iptal edilecek; ürün ya da malları üzerindeki ipotekler kaldırılacaktır.

Madde 9- Tüm emperyalist kuruluşlardan çıkılacak ve

emperyalizmle yapılmış tüm ikili anlaşmalar iptal edilecek; ülkemizdeki emperyalist üsler kapatılacak, çeşitli gerekçelerle topraklarımızda üslenmiş bulunan emperyalist askeri güçler ülkeden çıkarılacaktır.

Madde 10- MİT ve polis tarafından fişlenen tüm devrimci, demokrat, ilerici ve yurtseverlerin, çeşitli kurumların dosyaları kendilerine iade edilecek, bu dosyaların devletin çeşitli kurumlarında bulunan nüshaları, demokratik kuruluşların ve halk meclislerinin oluşturacağı bir komisyon önünde imha edilecektir.

Madde 11- Köyünden kentinden sürgün edilen, sürgün yaşamak zorunda kalanlardan isteyenlerin asıl yerlerine geri dönmeleri sağlanacak, zararları tazmin edilecektir.

Madde 12- DGM'ler lağvedilecek, bu mahkemede yargılananların davaları düşürülerek haklarında düzenlenmiş dosyalar imha edilecektir.

Madde 13- YÖK'e, baskı düzenine karşı çıktığı için, devrimci, yurtsever faaliyetlerde bulunduğu için ya da harçları ödeyemediği, okuyacak parayı bulamadığı için her düzeydeki okullardan atılan, kaydı silinen öğrencilere, yeniden kayıt olma ve öğrenimlerini sürdürme hakkı verilecektir. YÖK tarafından üniversite ve yüksek okullardan uzaklaştırılan öğretim üyesi ve elemanlarının yeniden ilgili kurumlarda istihdamları sağlanacaktır.

Madde 14- Geçmiş dönemin 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, İş Yasası gibi sendikal çalışmayı engelleyen, işçi çıkarmayı keyfiliğe bırakan tüm yasa ve yönetmelikler, Yüksek Hakem Kurulu, Disiplin Kurulları gibi kurumlar; 657 sayılı Devlet Memurları Yasası, Sözleşmeli Personelin Çalışma Yaşamını Düzenleyen 399 Sayılı Kanun Hük-

münde Kararnameler yürürlükten kaldırılarak, gerekli ilk düzenlemeler İşçi ve Memur Meclisleri tarafından yapılacaktır.

Madde 15- Küçük esnafın bankalara ve tefecilere olan borçları iptal edilerek, stokçuluk ve karaborsacılığa yolaçan koşullar değiştirilecek; küçük esnafı iflasın eşiğine getiren uygulamalara son verilecektir.

Madde 16- Halka açıyoruz demagojisiyle işbirlikçi tekelere peşkeş çekilen Kamu İktisadi Teşekkülleri yeniden kamulaştırılıp işçilerin denetim ve yönetimine verilecektir.

Madde 17- Uyuşturucu, çek-senet tahsilatı, kaçakçılık, faizcilik, karaborsacılık benzeri işleri yapmak için oluşturulmuş mafya türü çeteler, derhal şiddetle dağıtılacak; çete mensupları halka yönelik tüm cinayetlerinin, dolandırıcılıklarının hesabını Halk Mahkemeleri önünde verecekler; ve bu tür çetelerin yeniden oluşturulmaması için ekonomik, askeri, sosyal her türlü önlem alınacaktır.

Madde 18- Gerici iktidarların baskılarından dolayı yurtdışına iltica etmek zorunda kalmış ya da yurttaşlıktan çıkarılmış tüm yurttaşlarımıza bir defaya mahsus olmak üzere ülkelerine dönme hakkı tanınacak, yeniden vatandaşlığa alınıp, tüm ekonomik, siyasi, sosyal hakları verilecektir.

**Bu anayasaya
sahip çıkmak,
bu anayasa için
mücadele etmek,
bağımsız, demokratik
bir ülke için
mücadele etmek demektir.**

Kriz var... Sorunlarımız çığ gibi...

Kriz ekonomik değil siyasidir.

Kriz devletin mekanizmasındadır,
sistemdedir.

Kriz artarak, eksilerek **sürekli** vardır.

Bu düzenin değişmesini öngörmeyen,
IMF ile, emperyalistlerle tüm bağımlı-
lık anlaşmalarının yırtılıp atılmasını,
bağımsızlığı savunmayan hiçbir prog-
ram emekçilerin, halkın çıkarlarını
temsil edemez.

Ama, hiçbir dert, dermansız değildir.

Hiçbir gece sabahsız değildir.

Çare var. Çözüm var.

Çare, Bağımsız ve Demokratik Türki-
ye'dir.

Halk Anayasası Taslağı, böyle bir Tür-
kiye'nin resmini çiziyor.